

FAŠISTIČNIM DIKTATURAM GROZI POLOM

**NACIJSKA NEMČIJA SE ZVIJA
PRED FINANČNIM POLOMOM**

**BANKIRJI V DESPERATNEM BOJU
PROTI PRETEČI INFLACIJI**

*Ogromne vsote denarja, ki gredo za vzdrževanje
armade, tirajo deželo v prepad*

V NACIJSKI Nemčiji, kjer danes gospodarijo veleindustriji in militaristi, prenašajo ljudske mase težko breme nacijskega blagoslova in tiranstva. Hitler je pogoltno ljudstvo nazaj v fevdalno dobo, v dobo, ko je bilo ljudstvo popolnoma brezpravno, ko je vladal despotizem in barbarstvo. Odkar je Hitler pričel omamljati nemško ljudstvo z militarizmom, v katerem vidi slavo in bodočnost, so se izdatki za armado in vojne priprave ter oboroževanje tako zvišali, da je postala resna nevarnost, ki preti deželo vreči v strašen vrlinec inflacije. Nemški fašizem, ki ni nič boljši od drugih fašističnih režimov, tira nemško ljudstvo v pogubo. Cene potrebščin se stalno višajo, medtem ko meze stalno ležejo navzdol. Brezposelnost je z vsakim dnem večja. Državni dolg se je sredi izdatkov za vzdrževanje armade zvišal za šest milijard dolarjev. Vse to skupaj upropača deželo in ji prinaša finančni polom.

Nemški bankirji si prizadevajo na vse načine, da bi deželo oteli pred grozečo nevarnostjo. Kriza pa postaja z vsakim dnem večja. Hitler je slep in gluh napram vsem svarilom, naj odneha od blazne genje za militaristično nadvlado in od imperialističnih ciljev. Guverner nemške reichsbanke dr. Schacht si že mesece prizadeva, da odvrne inflacijo, ki kane postati tako resna kakor je bila v prvih povojnih letih. Toda kljub vsemu prigrigvarjanju od njegove strani, naj se kaj ukrene, stoji Hitler trdno na stališču, da mora nacijska Nemčija naprej z oboroževanjem, da si pridobi slavo z militaristično silo.

V militaristične namene se izdajajo milijoni, medtem ko strada na tisoče in milijone delovnega ljudstva. O tem pripovedujejo ljudje, ki so zadnje

tedne prišli iz Nemčije, kjer so se mudili več mesecev. Medtem pa nemško delovno ljudstvo, ki mora prenašati vse to ogromno breme blaznega diktatorskega fašizma, trpi neznozne muke, pomanjkanje in bedo. Vse to pa tira nacijski voz v prepad, iz katerega nikdar več ne vstane. Delavske razmere v nacijski Nemčiji so strašne. Na tisoče in tisoče delavcev je bilo vrženih v koncentracijska taborišča, kjer so izpostavljeni trpinčenju, nemočnim in razuzdanim poveljnikom, človeškim gorilam.

Nemško ljudstvo, ki je bilo lahko ponosno na svojo socialno zakonodajo, predno ga je objel nacijski blagoslov, je ostalo brez vsake zaščite, brez vsake najelementarnejše pravice. Drugo mu ni ostalo ko pasja pokornost in ubogljivost pa prazen želodec. Naciji so mu uničili močene unijske, delavske liste in organizacije. Nemško ljudstvo je ogolodano do kosti. A vsaka stvar gre le do svoje meje. Ko je mera polna, takrat izbruhne na dan še z večjo silo. Takrat tudi Hitlerjeva mamila o militaristični slavi ne bodo več držala. Ljudstvo bo ustalo, se uprlo in zahtevalo svoje.

Fašizem je smrtni sovražnik (Nadaljevanje na 2. strani.)

ITALIJANSKO-ABESINSKI SPOR PRED LIGO NARODOV

Fašistična Italija je končno baje pristala, da svet Lige narodov razpravlja o zadevi italijansko-abesinskega spora, ki zadnje tedne razburja ves svet. Diktator Mussolini je pristal, da Liga intervenira v tem sporu, ako skliče ligin tajnik Joseph A. C. Avenol in predsednik liginskega sveta, ligin svet k izrednemu zasedanju.

Koliko moči bo imela Liga v poravnavi tega spora, je še veliko vprašanje, kajti italijanski fašistični imperijem se mrzlično pripravlja, da si prilasti v Afriki nove kolonije ter da s tem odvrne nevarnost nezadovoljstva med italijanskim ljudstvom doma. V tem liče fašizem izhoda — v invazijo Abesinije, po vzgledu japonskega imperijalizma, ki nemoteno izvršuje invazijo nad severno Kitajsko. Liga narodov se je že večkrat izkazala za popolnoma impotentno pri reševanju podobnih sprov. Japonska je enostavno izstopila iz Lige, ko je šlo za invazijo Mandžurije ter svoj program ekspanzije tudi izvedla.

Abesinski cesar apelira na članice Lige, naj vendar kaj stane, da se prepreči napad od strani Italije na Abesinijo. Pravi, da se naj upošteva Kellogg "mirovni pakt"; apelira

Ambiciozni Ziti, bivši avstrijski cesarji, so se končno že skoraj izpolnile vse želje. Po prevratu po vojni, ko je bila v Avstriji proklamirana republika, je tedanji parlament konfiriral vse obširno imetje Habsburžanov, ki je šlo v težke milijone. Socialisti, v kolikor so prišli v vlad v pošev, so konfirirali palače in parker ter drugo imetje propadle cesarske družine, spremenili v javno posest. Odprli so javne knjižnice, otroške zavode, zavetišča za stare in onemogle, delavske središča in zabavišča. Toda to je trajalo le nekaj let.

Na površje so z oboroženo silo in prelivanjem krvi prišli avstrijski klerofašisti pod vodstvom ubitega Dollfusa. Avstrijsko republiko so spremenili v "stanovsko državo", delavce

Delavske unije za Hillquitov dodatek

BRUTALEN NAPAD NA STAVKARJE

V mestu Regina, Sask., Kanada, je policije s koli rapadla religiozne stavkarje, ki so se organizirali ter zahtevali boljše pogoje. Na levi na sliki leži po bitih stavkar. Tudi v drugih kanadskih industrijskih centrih je prišlo do sličnih napadov na stavkarje. Obkroženi se poslužujejo iste taktike proti stavkarjem kakor v

Ameriki. Industrijski kontrolirajo policije in vse javne življenje. Znani kanadski kozaki na konjih so v večjih mestih Kanade navalili na religiozne, ki so zahtevali delo ali podporo, da se lahko prežive. V Ottavi in Vancouverju je bilo več stavkarjev ubitih in mnogo ranjenih.

Z bojne fronte organiziranega delavstva v Zedinjenih državah

V New Yorku je šlo na stavko 500 livarjev, ki so uposleni pri National Foundry Co., ker je družba podaljšala delovni teden od 40 na 53 ur, poleg tega pa tudi znižala meze za pet odstotkov. Stavkarji, katerim so se kmalu po oklepu stavke pridružili tudi strojniki, so priskrbeli kompanijo, da je podjetje zaprlo.

Rochester, N. Y. — Tukaj je sodnik prepovedal stavkovnim stražam, da ne smejo piktirati pri tovarni Cocheco Woolen Co. Ta sodnijska prepoved je ena najdražjih, kar jih je še bilo izdanih v New Yorku. S tem se je sodnik pridružil kompaniji pri razbijanju stavke. Delavci so zastavkali pred sedmimi tedni. Sedaj se ne smejo več zbirati v bližini tovarne, niti ne smejo piktirati. Delavci so šli na stavko zato, ker jim je družba reducirala meze in podaljšala delovnik takoj, čim je federalno sodišče proglasilo NRA neustavnim.

Iz Memphisa, Tenn., kjer je glavni stan farmarske unije, poročajo, da splošna unija namerniških farmarjev stalno napreduje, pridobiva na vplivu in moči. Glavni stan izjavlja, da je v zadnjih tednih izdal nad 20 čarterjev ali poslovnic novim unijam, ki so se pridružile temu gibanju. Razširjene so posebno na jugu, kjer carujejo bogati plantažniki.

San Francisco, Calif. — Merikanski stavkarjem se obljubljuje konec stavke. V sporu posreduje načelnica delavskega departamenta Perkinsonova, ki je imenovala zadevni odbor, da se stroka izravna. Stavkarji so zadovoljni z imenovanjem posebnega odbora, ki ima nalogo da pripravi magnate na pozajajanje z zastopniki stavkarjev.

Eureka, Calif. — Stavka lesnih delavcev se nadaljuje. Dva stavkarja sta bila ubita in nad 80 ranjenih v spopadih s policijo, ki je navalila na mirne stavkarje, ki so tvorili stavkov-

no stražo pri tukajšnjih parnih žagah. Aretirane stavkarje bo branila unija za civilne svobodščine in v ta namen je že sem poslala dva svoja odvetnika, kajti lokalni odvetniki so odklonili pomoč stavkarjem. Odvetniška zbornica, kakor je pač navada, se je postavila na stran černih baronov ter prepovedala, da bi njen član zastopal stavkarje pred sodiščem.

Stavka oblačilnih delavcev v New Yorku je bila te dni odvrnjena s poorednim gibanjem guvernerja Lehmana, ki je predlagal tovarnam, naj stare pogodbe ostanejo še nadalje v veljavi. V tej oblačilni industriji je uposlenih čez štirideset tisoč delavcev, ki so organizirani v uniji International Ladies' Garment Workers.

Chicago. — Po desetih letih boja Bratovščine železniških postreškov v Pullmanovih vozovih, kakor vse izgleda, je končno ta unija zmagala. Glasovanje, ki se je vršilo prošli teden, dali zastopa prizadete delavce njih lastna ali pa kompanijska unija, je izpadlo v prilog delavske unije. Sedaj so dobili postreški pravico, da se s kompanijo pogajajo potom svoje unije. V uniji so izključno vsi delavci zamorci, ki opravljajo delo na vlakih. Unija pričakuje, da bo sedaj dobila tudi čarter od Ameriške delavske federacije.

Phoenix, Ariz. — Tukajšnji operatorji rudnikov so se udali, ko so rudarji zagrozili s stavko, ako jim družba ne zviša dnevne meze za en dolar — od \$4.50 na \$5.50. V bližnjem rudniku Oatman pa ni šlo tako lahko. Tamkajšnji operatorji so bolj trdovratni in se upirajo povišanju meze. Rudarji so odločni pri svojih zahtevah in so se izrekli za stavko, ako jim družba ne ustreže. V tem jih podpirajo trgovci.

V Toledu, Ohio, so zmagali gradbeni delavci, ki so zahtevali unijske meze in jamstvo (Nadaljevanje na 5. strani.)

KAMPANJA ZA REVIZIJO USTAVE ZEDINJENIH DRŽAV V TEKU

*Hillquitov dodatek pred justičnim odsekom. —
Burbonci začeli s kampanjo 'za očuvanje ustave'*

HILLQUITOV amendment k zvezni ustavi pridobiva z vsakim dnem več podpore. Domala vse večje in manjše delavske in farmerske unije so se izrekle za ta dodatek. Od vseh strani prihajajo vesti iz delavskih krogov, da so bile sprejete zadevne resolucije, s katerimi se priporoča kongresu, naj čim prej sprejme ta potreben in pomemben dodatek.

V glavnem Hillquitov amendment zahteva, da se vzame levetorici zveznih vrhovnih sodnikov moč, s katero lahko po tedno proglasi zakone, ki jih sprjme kongres, neustavnimi. To nevarnost oziroma moč zveznega sodišča so videli socialisti že pred več leti, zato je pokojni socialistični voditelj Hillquit sestavil amendment za revizijo zvezne ustave. Pred par tedni je kongresnik Marcantonio predložil ta dodatek nižji kongresni zbornici in zadnje dni je našel veliko prijateljev med organiziranim delavstvom.

Hillquitov dodatek je dobil oficioalno številko 237 in je sedaj pred justičnim odsekom nižje zbornice. Sedaj je pa potrebno, da vse organizacije pritisnejo na kongres, da ga sprejme. Potrebno je, da se pošljejo zadevne resolucije kongresnikom oziroma članom justičnega odseka, da ga sprejmejo, da glasujejo zanj in ga s tem priporočijo zbornici v sprejetje. Kajti dokler ta odsek ne poda svojega poročila, zbornica ne more o njem glasovati niti razpravljati. Zato je potrebna takojšnja akcija od strani vseh unij ter vsega organiziranega delavstva.

Glavne unije in organizacije, ki so uradno podprle amendment, so: milwauske strokovne unije, šentpaulski svet strokovnih unij, železničarji in strojniki, tekstilne unije, zidarska in lončarska unija, usnjarska, židovske strokovne unije, vzhodna mizararska unija, elektrarska federacija, farmska zadruga in mlekarška unija v Wisconsinu ter mnogo drugih.

Akcija je potrebna od strani vsega organiziranega delavstva, da se omenjeni socialistični amendment sprejme še v tem letu!

Medtem ko je povzdignilo svoj glas vse unijsko in organizirano delavstvo sploh, da zahteva od kongresa sprejetje dodatka, so se pa tudi vsi industrijski burbonci vrgli v arditto kampanjo, da "očuvajo ustavo". Oni namreč argumentirajo, da "svetost" ustave se ne sme "kršiti" niti z amandiranjem. To bi bilo boljševisko. Kam bi Amerika prišla, če bi se ustava lahko amandirala na zahtevo "rdečkarjev"? To je nekaj nezaslišnega! Ustava je svet dokument in tak mora ostati — dokler služi njihovim interesom!

Le burbonci, o katerih gre glas, da se nikdar ničesar ne nauče, ker se nočejo, ker so skrajno trmasti — ker se boje za svojo sveto privatno lastnino in sveti profit — le oni imajo pravico, da se lahko po mili volji dotaknejo tega svetega dokumenta. Delavci po njihovem mnenju nimajo te pravice. Je ne smajo imeti. Očetje ameriške ustave so sestavili ustavo le zanje, za vladajoče in tem mora služiti.

Tako je bilo in je še, to pa le zato, ker se delavstvo ni brizgalo za svoje interese. Zato so tudi vedno pogazili "ustavni" burbonci vse delavske pravice, ki jih delavcem sicer daje ustava, a jih niso nikdar znali uveljaviti. Sedaj, ko je pred dobrim mesecem devetdeset tisoč delavskih predstavnikov ubila znano NRA, se je pa delavstvo zavedlo. Sedaj zahteva svoje: da kongres sprejme nov amendment k zvezni ustavi, ki bo ščitil delavske pravice.

Socialistična stranka je imela v svojem programu že pred leti tak načrt in v kampanji leta 1932 ga je imela tudi v svoji platformi. Če bi ameriško delavstvo že takrat dalo stranki svojo oporo z glasovnicami, bi bil tak amendment lahko že v veljavi in nobeno vrhovno sodišče ga ne bi ovrglo. Delavstvo je poklicano, da si samo izvojuje svoje zmage. Zadnji čas je, da se je vsaj malo prebudilo ter pokazalo znake, da se zaveda dejstva, da se potom zakonov in potom svojih zastopnikov lahko resnično osamosvoji in osvobodí!

V tej številki

ČITAJTE v tej številki na prvi strani članek o finančni krizi nacijske Nemčije. Dalje članek na isti strani o Hillquitovem amendmentu k zvezni ustavi, o delavskih unijah, ki so ga podprle ter o burbonskem kriklu za "očuvanje" ustave.

Citajte tudi članek o "Hlapčevskih Avstrijcih".

Prečitajte članek o nenavadnem volilnem boju v Jugoslaviji, ki ga je napisal Ivan Vuk.

Na 3. strani je priobčen izvelek zapisnika vzhodno-hriške konferencie JSZ in društva Prosvetne matice.

Citajte poročilo "Iz našega gibanja" na 2. strani in poskrbite, da bo v prihodnjem poročilu zastopana tudi vaša naselbina.

"Škozi preteklost" je zgodovinski spis Simona Kavčiča, ki se nadaljuje v tej izdaji.

Poleg omenjenega gradiva je v tej izdaji mnogo drugih člankov in zanimivih dopisov. Prečitajte jih! Priporočajte Proletarca tudi drugim.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz.
Business Manager.....Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager.....John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 WEST 26TH STREET CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Razkol v "tretji stranki"

Pred dobrim tednom se je vršila v Chicagu konferenca "tretje stranke" oziroma nekakšen sestanek za osnovevanje nekakšne tretje politične stranke, katere cilj naj bi bil, da absorbira vse "progresivne" republikance in demokrate. V ta namen skuša stranka v svoje vrste tudi vse liberalne elemente v Ameriki.

Kakor so bile priprave za ta sestanek "tretje stranke" izvršene v hitrih in vihravosti, tako se je pokazalo tudi njeno delo takoj v zarodku, da iz te muke ne bo kruha. Konvencijo je sklicalo pet sklicateljev, med katerimi je bil tudi kongresnik Marcantonio, ki pa se je radi večine sklepov sprl in vihravo odbrzel domov. To je seveda povzročilo razkol med sklicatelji.

Vsekakor pa so sli zborovalci z delom "naprej" in svojo akcijo so krstili za "American Commonwealth Political Federation." Za nalogo so ji dali cilj, da razvije oziroma organizira novo "radikalno progresivno" politično stranko. Udeležilo se je par liberalnih kongresnikov in voditeljev progresivnih grup ter liberalnih tendenc. V odboru so: Kongresnik Amle, predsednik, Bosch, podpredsednik, mladi Bingham, sin bivšega senatorja Bingham, tajnik, Paul H. Douglas, profesor ekonomije na čikaškem vseučilišču, blagajnik. Konferenca se je tudi udeležil senator Nye iz Severne Dakote, ki je podučil zborovalce, "naj nikar ne mislijo na nobeno politično akcijo v prihodnjem letu, ker je še prezgodaj."

Značilno je, da so bili komunisti izključeni iz te nameravane stranke. Iz Missourija je namreč privihral neki komunist Wagenknecht, ki je zborovalcem zažugal, da "se bodo morali združiti s komunisti ali pa s wallstreetskimi magnati in Wallgreenom, kajti tretje poti ni." Predsedoval je profesor Douglas, ki je dejal, da "platforma 'tretje stranke' izključuje vsako nasilno akcijo in temelji na strogo demokratičnih principih za dosedaj vseh zahtev in avtomatično tudi izključuje komuniste."

Tako se je končala prva konferenca "tretje stranke," ki ni storila ničesar. Vršila se je dva dni in govoranc je bilo obilo. Liberalni elementi bi storili mnogo boljše, če bi svoje zmožnosti in energije porabili za delo v socialistični stranki, ki vsebuje vse pogoje za resnični napredek in ki ima v svojem programu točke, ki se tičejo vseh ročnih in umskih delavcev.

Mussoliniju se hoče kolonij

Benito Mussolini, prvak diktatorskega fašizma, se je menda zelo naveličal lepe Italije, pa se mu je zahotelo po Afriki, kjer živi neka mešanica "barbarskega" ljudstva, kateremu on lahko "koristi". V Afriko se bi šel Benito rad malo pozabavati s tem, da jim tja ponese vsaj delec svoje slavne "kulture" in fašistične "civilizacije".

S čim naj bi Benito bolj ovekovčel sebe in svoj fašizem, če ne s fašistično kulturo, ki je vendar tako potrebna afriškim divjakom! Zato se je iz samega usmiljenja do afriških barbarov odločil, da to stori. V ta namen je pripravil denar in velike žrtve — vojakov, ki bodo umirali na bojišču, da si fašistična "kultura" utre pot v afriške pustinje.

Mussoliniju in njegovim imperialističnim pajdašem je kultura deveta briga. On ne pozna nobene kulture — le silo vojaštva! On hoče z militaristično silo pridobiti slavo in kolonij in bogastva Italiji. Na kakšno kulturo se Mussolini razume, je najbolj znano našemu bednemu ljudstvu v Primorju in vsemu delavstvu v Italiji. Fašizem je največji sovražnik organiziranega delavstva. Na domačih tleh in na tleh okupiranega ozemlja je z brutalno silo zatrl ter uničil vse delavske organizacije in strokovne unije, delavske liste in delavske kulture.

Baš tako "kulturo" hoče Benito zanesti v afriške pustinje. Tamkajšnje revno ljudstvo, ki živi v primitivnih razmerah pod vladjo cesarja Selassieja in je dovolj tlačeno, bi z invazijo fašizma prav nič ne pridobilo; še bolj bi bilo izkoriščano. Saj je glavni cilj imperializma, da pridobi več ozemlja, da lažje izkoristi in žanje dobičke. Fašizem je poslušna dekla imperialistov.

Zanesljiva poročila pravijo, da se v Italiji nekaj kuha, da vre, kajti beda je pognala italijansko ljudstvo v neznosne razmere in silno nezadovoljstvo. Mussolini bi rad odvrnil pozor od domačih klavernih razmer, pa se je pričel š z večjo silo pripravljati na invazijo Abesinije. Lahko se pa zgodi, da bo baš napad na Abesinijo prinesel konec Mussoliniju in njegovemu fašizmu. In konec mora priti!

Japonska diktira Kitajski

Japonski imperializem in njegova militaristična mašina je pijana "zmage" nad Kitajsko. Osvaja provinco za provinco, poleg tega pa gre tako daleč, da diktira Kitajcem, kaj smejo in kaj ne smejo pisati. Na 10. julija je Japonska prisilila kitajskega sodnika v Šangaju, da je poslal v zapor kitajskega časnikarja zato, ker je z nekim člankom "razžalil mikadota". Obsojen je bil na 14 mesecev ječe.

Bogat pes

Sedemdesetletna Margaret McDermott, ki je umrla v Chicagu 26. junija, je zapustila vso svojo imovino, vredna \$25.000, psu Petu, ki je s tem preskrbljen. Inflacija za prav nič ne strši in mu je čisto vseeno, če je hrana, ki mu jo servirajo, kupljena z zlatim ali papirnatim dolarjem. Glavno je, da je preskrbljen.

ETIOPIJCI V "BOJNIH KOSTUMIH"

Medtem ko se Italija pripravlja, da "godkuri" bosnogijskim etiopskim (abesinskim) vojakom pod petami s "kemičnim ognjem", se armada cesarja Selassieja pripravlja, da odbije napad s primitivnim orožjem. Abesinska armada, kakor njeno prebivalstvo, je sestavljena iz mešanice domačinov. Njihova vlada je apelirala na Ligo narodov in vse ligine članice, naj preprečijo fašistični napad, toda odgovor je bil mrzel. Amerika je odgovorila, da bo ostala strogo neutralna in da se ne

bo vmešavala v italijansko-abesinski spor. Anglija si je nekaj prizadevala, da se zadeva reši brez vojne, a ni uspela. Sedaj je baš Italija privolila, da se zadeva predloži Eginemu posebnemu odboru za poravnanje sporov. Med vsem tem cincanjem Lige in njenih članic, se italijanski imperializem pripravlja z vso naglico na invazijo Abesinije, po vzgledu Japonske, ki je zasela in podjermila tednje čare dobrih del Kitajke.

IZ NAŠEGA GIBANJA

Detroit, Mich. — John Zornik je poslal nadaljnjih 8 naročnin. Naročil je tudi 30 iztisov pravil JSZ za klub št. 114.

Johnstown, Pa. — "Pred par dnevi sem šel malo na agitacijo in rezultat je bil 4 naročnine," piše John Langerholc. Na četrti strani je oglaš piknika, katerega prireja 10 društev SNPJ iz Johnstowna in okolice. Joško Oven iz Chicaga bo glavni govornik na pikniku.

Girard, O. — John Kosin se je spet zgledil in poslal 6 naročnin.

Lawrence, Pa. — Louis Britz, naš stari borec iz zapadne Penna, je poslal \$5.00 v tiskovni fond Proletarca.

No. Chicago, Ill. — Frances Zakovšek, naša agilna zastopnica, nikdar ne zamudi prilike, vedno poagita za Proletarca. Poslala je 4 naročnine.

Hermine, Pa. — Anton Zornik je poslal naročilo za Adamčevi knjigi "Dynamite" in "Grandsons".

Powhatan Point, O. — Anton Vehar, tajnik društva št. 536 SNPJ, poroča, da so sklenili, da se pridružijo Prosvetni matiči.

Forest City, Pa. — Iz vzhodnega dela Penna, odkar je bolezen položila na posteljo našega agilnega zastopnika Henrika Pečariča, ni bilo veliko slišati. Zadnje čase se je lotil agitacije naš stari in dolgoletni zastopnik Proletarca Frank Rataic. Poslal je 6 naročnin.

Chicago, Ill. — Karolina Macerl se je zopet lotila agitacije. Dobila je 4 naročnine. — Savin moonlight piknik bo v soboto večer 3. avgusta na Keglovem vrtu v Willow Springsu. — Skupna seja članstva okrajne organizacije soc. stranke bo v sredo večer 31. julija v poslopju Labor Lyceum na Ogden in Kedzie Avenues. Opozorjamo članstvo naših klubov, da se jo udeleži v čimvečjem številu. Prinesele svoje članske knjižice s seboj, s katero vam bo dovoljen vstop na sejo.

Bridgeport, O. — Jos. Snoy, tajnik konference za vzhodni Ohio in zap. W. Virginijo, poroča, da žele, da JSZ pošlje agitatorja v njihovo okrožje. Prve dni v avgustu obišče te kraje tajnik JSZ Chas. Pogorelec.

Prihodnja seja kluba št. 1 JSZ.

Chicago. — Prihodnja seja kluba št. 1 JSZ se bo vršila dne 26. julija in bo važna. Poleg rednih poročil in razprav o tekočih zadevah, bo podan tudi pregled klubovega poslovanja za prvo polovico tekočega leta. Vabijo se vsi člani, da se gotovo udeležijo. Prosvetni odsek bo preskrbel predmet za razpravo, ki se prične po končanem dnevnem redu. — P. O.

Prihodnja seja kluba št. 1 JSZ.

Chicago. — Prihodnja seja kluba št. 1 JSZ se bo vršila dne 26. julija in bo važna. Poleg rednih poročil in razprav o tekočih zadevah, bo podan tudi pregled klubovega poslovanja za prvo polovico tekočega leta. Vabijo se vsi člani, da se gotovo udeležijo. Prosvetni odsek bo preskrbel predmet za razpravo, ki se prične po končanem dnevnem redu. — P. O.

Na seji našega kluba se je

lec za teden ali 10 dni. V nedeljo 4. avgusta bo govoril na pikniku kluba št. 24 v Salemu, O., ob priliki 30-letnice Proletarca.

Waukegan, Ill. — Klub št. 45 JSZ bo imel piknik v nedeljo 4. avgusta. Na delu so tudi z organiziranjem mladine v Rdeče sokole.

Point Marion, Pa. — Tony Zupancić je poslal 3 naročnine. **La Salle, Ill.** — Anton Udovč, tajnik kluba št. 3 JSZ, je poleg naročila za znamke poslal tudi 6 naročnin.

V tej številki je priobčen izkaz poslanih naročnin, ki beleži znaten napredek od prejšnjega izkaza pred 4. tedni. Ker je v mnogih naselbinah precej poteklih naročnin, apeliramo na zastopnike, da gredo z večjo vneto na delo, ne samo z obiskovanjem starih naročnikov, pač pa naj pričnejo bolj z agilnim delom tudi za pridobivanje novih naročnikov. Imejmo v mislih, da z dobro razširjenim socialističnim tiskom se bodo hitreje razširile tudi socialistične ideje med maso.

Število knjig naše knjižarne smo zadnje čase izdajmo pomnožili. V kratkem izdajmo novčnik v obliki pamfleta, ki bo poslan na zahtevo vsakemu brezplačno. Na novo zalogo knjig zlasti opozorjamo slovenske čitalnice po naselbinah. Pri vseh večjih naročilih nudimo liberalen popust.

Piknik kluba št. 45 in akcija za organiziranje mladine

No. Chicago, Ill. — Z napredkom pri našem klubu se ne moremo posebno pohvaliti. Z nekaj let životarimo brez vsakega pravega življenja — brez kakih večjih aktivnosti. Zadaja seja, ki se je vršila na 26. junija, je pa bila dokaj živahnejša.

Poleg drugih zadev, ki so prišle na dnevni red, bom tu omenil le nekatere: Izvolili smo pripravljati odbor za klubov piknik, ki se bo vršil dne 4. avgusta. Odbor, kakor tudi vsi ostali člani, so izjavili, da bomo delovali vsi skupaj na tem, da bo ta piknik nekaj več ko le izlet klubovih članov. Ta piknik bo prirejen za vse, ki se zavedajo, da so delavci in se kot taki tudi zavedajo kam spadajo. Več o tem bo poročal pripravljajni odbor, kakor hitro si uredi delo za piknik.

Ker je prošla konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice sklenila, da se prihodnja seja okrožne konferenčne organizacije vrši zopet v Waukeganu, datum pa da določi naš klub, je bilo sklenjeno, da se prihodnja konferenca za severni Illinois in Wisconsin vrši dne 10. novembra v SND.

Na seji našega kluba se je

tudi sprožila ideja, da bi naš klub ustanovil nekakšno soc. mladinsko ligo ali mladinski odsek za klubov naraščaj. Argumentiralo se je, da je organizatorično delo z že odraslo mladino težko, to je, da se težko kaj doseže, pa bi rajše poskušali z otroci, na primer, v starosti med 10. in 16. letom. Glede tega nismo sklenili nič gotovega, ker smo videli, da so s takim delom razne zapreke, dobro pa je, da se o stvari razmisli. Glavna zapreka bi bila v tem, ker nimamo med seboj dovolj zmogljive osebe, ki bi to težko nalogo prevzela in se posvečila delavski vzgoji naše mladine. V ta namen, da se gre z začetnim delom naprej, smo pooblastili par članov, da skušajo dobiti nekoliko podatkov o rezultatu pa bodo poročali na prihodnji klubovi seji.

Prihodnja seja bo torej že samo radi tega važnega vprašanja izrednega pomena za vse člane našega kluba, kakor tudi za naše delavsko gibanje. Gotovo pa bo na dnevnem redu te seje tudi več drugih važnih zadev — piknik, konferenca in druge klubove zadeve. Nikar se ne ustrašimo malo dejja ali vročine! Pokažimo se, da smo vsaj toliko revolucionarni s tem, da pridemo na klubove seje ter da se za našo skupno delo aktivno zanimamo!

John Zakovšek.

Piknik kluba št. 27 in zbora "Zarje"

Cleveland, O. — V nedeljo 21. julija priredi soc. klub št. 27 JSZ, njegov pevski zbor Zarja in angleški odsek skupni piknik na Pintarjevi farmi. Na sporedu bo ples, petje, balcanje in druge podobne zabave. Pevski zbor Zarja bo zapel par lepih pesmi. Odbor bo skrbel, da bo na razpolago dovolj dobre pijače in okusnega prigrizka.

Klub, angleški odsek in Zarja vabijo vse prijatelje in soimisljenike ter ostale rojake, da posetijo ta piknik v velikem številu. Pridite in se zabavajte z nami v prosti naravi in hladni senci! S tem boste pomagali tudi naši organizaciji, ki se bori za delavske pravice — za vaše koristi.

Prvi truk odpelje izpred poslopja SND na St. Clairju ob 12:30 popoldne in se spotoma ustavi pred poslopjem SDD na Waterloo Rd. Dalje bo peljal ob koncu Nottingham kare prosto na pikniški prostor.

Četudi se nas še vedno drži depresija in pomanjkanje, nikakor ne smemo nad položajem obupati, pač pa moramo korakati naprej v naši smeri. Upajmo, da bomo z močno delavsko organizacijo premagali vse ovire in z zdravim razumom ustvarili življenje, ki bo vredno človeka.

Udeležite se tega piknika in pomagajte svoji lastni stvari! **John Krebel.**

S poseta v Canonsburgu — Deževni nalivi

Bridgeport, O. — Pri nas skoro vsak dan dežuje in tako je deževalo tudi na 4. julija, ko se je imel vršiti piknik okrožne federacije društev SNPJ v Warwoodu, W. Va. Ker do enure popoldne ni ponehalo, sem se z družino vred odpravil v Canonsburg, Pa., kjer je društvo Postojnska jama št. 138 SNPJ obhajalo svojo 25. letnico.

Dospevši tja, sem sprevidel, da sem zamudil le del programa, ne pa glavnega dela. Spored je bil zelo obširen, udeležba velika in v dvorani je bilo tudi precej vroče. Povedali so mi, da bi bila udeležba še večja, a je tudi njim zgodaj popoldne dež nagajal ter odgnal precejšnjo skupino ljudi.

Govorniški spored je bil dober. Posebno se je odlikoval Oscar Godina, predsednik društva Pioneer št. 559 SNPJ iz Chicaga. Govoril je angleški. Poudarjal je potrebo, da se mladina še bolj oprime jedrnatih društev. Njegova razložna izvajanja so naredila dober vtis. Glavni govornik je bil Philip Godina, Oscarjev oče in upravnik Prosvete ter član gl. odbora SNPJ. Orisal je jedrnatino preteklost ter njen pomen za naše delavstvo, poudarjal sedanjí njen pomen in naše bodoče delo v korist SNPJ.

Kot je večkrat navada na naših prireditvah, je tudi tokrat bilo preveč šuma. Glavni govornik je bil kos situaciji in je kmalu šum spremenil v pazljivo poslušnost. Nato je nastopil John Terčelj, član gl. odbora SNPJ, ki je odgovarjal na napade v A. S. na socialiste pri SNPJ. Za njim je nastopil pevski zbor, ki se je dobro postavil. Lepo je bilo videti 25 dečkov in deklic, pod vodstvom sestre Novak, ki so nastopili z deklaracijami in slovenskim petjem. Vročina je pritiskala kar se da, kar ni posebno prijetno vplivalo na navzoče, ki so sedeli v dvorani. Med udeleženci je bil tudi Vatro Grill iz Clevelanda, urednik Enakopravnosti, in več drugih, ki so prišli iz raznih naselbin in celo iz W. Virginije.

Društvu Postojnska jama št. 138 SNPJ čestitam in želim, da bi obhajalo tudi 50letnico tako čilo in močno ali pa še močnejše.

Ker se je vreme obrnilo na boljše kmalu po eni uri, si človek ne bi ni mislil, da je prišlo pri nas doma do vremenske katastrofe. Prizadeti so vsi okoliški kraji ob potoku Wheeling Creek. Ob 2. popoldne se je namreč utrgal oblak neke

ogne inflaciji, ki pa je neizogibna, kakor poročajo londonski večniki, ki jim je položaj nacijske Nemčije dobro znan. Razume se, da ni finančno prizadeta le Nemčija, ampak tudi fašistična Italija, ki jo diktator Mussolini tira v vojno. Tudi tam bo prišlo do sličnega poloma, ker mora. Druge poti ni!

Dasi ima Hitlerjeva diktatura ves aparat na razpolago za zadušenje vsake najmanjše opozicije, ker ima v svojih pesteh vsa vladna sredstva — vojaštvo, policijo, lokalne in zvezne vladne — klub temu ne more nobena sila udušiti delavskega duha, duha organiziranega delavstva, ki bo, ko pride čas, pošteno obračunalo s svojimi krvniki. Kajti nihče ne more premostiti silnega prepada, ki zija na široko med diktaturo in organiziranim delavstvom. Vse spletke nacijskih teroristov in moralno razuzdanih oficirjev ne bodo premagale odločnosti delavstva, ki danes ječi pod peto nemškega fašizma.

Nemško delavstvo si bo spet priborilo svojo svobodo, kakor si jo je že prej. Na tleh ne bo ostalo. Na enak način bo obračunalo s svojimi tirani tudi delavstvo ostalih fašističnih držav, kakor hitro pride čas, da morajo vsi finančni interesi posoditi vladi denar, da se iz-

čali svoje uničevalno delo.

v bližini Maynarda. Neurje je poplavlilo vso okolico od naselbine Holoway do Bridgeporta. Voda je kar vidoma narasla, drla in rušila hiše ter mostove — vse kar ji je prišlo v napotje. Poplava je naredila ogromno škodo po vsej okolici v bližini potoka. Mnogo naših rojakov na Maynardu, Bannoocku, Blainu in Bridgeportu je prizadetih. Pravijo, da kaj takega tukaj še ni bilo.

Prostor, na katerem se je 23. junija vršil piknik konference, je docela uničen. Voda je odnesla tudi plesišni pod, hudournik pa je podrl tudi betonski most obzidja parka, tako da absorbirajo se ne more z avtom do dvorane, razen po drugi, daljši poti. S tem je soc. klub zgubil omenjeni pod, lastnik dotične zemlje pa je tudi utrpel občutno škodo. Voda je v nekaterih hišah stala štiri čevlje visoko in mnogim je odnesla vse pohištvo. Polja so vsa razorana in uničena, tado tudi vtovi.

Ko smo se vrnili v Bridgeport, nismo takoj zaznali o katastrofi, le na cesti je bila velika gnječa avtov. Šele ob 10. ponoči smo izvedeli, ko nas je obiskal Lukančević sin iz Midwaya, ki je v Maynardu in drugod prodajal razne stvari. On nam je povedal o strašni neugodi, ki je zadela ta kraj. Zato ni bilo čuda, da je bila na cesti, ki vodi v Bridgeport, taka gnječa, kajti vse je hitelo gledati uničene kraje. Ko je voda upadla, se je razširil smrad, ki ga je voda pustila za seboj. Podrla je vsa bližnja strnišča in druge prizidke.

Tako tepejo reveža neugode in druge neprijetke. Ako ne depresija, pa pridejo še vremenske neugode. V teku je akcija, da bi se oblasti zavzele za pomoč prizadetim, toda doselaj ni glede tega še nobenega rezultata. — **Joseph Snoy.**

Skupna seja kluba št. 37 s klubom 5. warda

Milwaukee, Wis. — Skupna seja kluba št. 37 JSZ in kluba 5. warda se bo vršila v četrtek, dne 18. julija, ob 8. zvečer v dvorani K. P. Udeležite se vsi, kajti ta seja bo važnega pomena za vse. Na dnevnem redu bodo sugestije za nominiranje kandidatov za mestne in okrajne uradnike za spomladanske volitve. Upam, da bodo vsi člani in članice ta poziv upoštevali. — **Jacob Rožič, tajnik.**

Vodstvo organizacije je ponavadi odsevanje. Slabo vodstvo je posledica brezbržnega, nevednega članstva.

BANKIRJI V DESPERATNEM BOJU PROTI PRETEČI INFLACIJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

organiziranega delavstva. Delavci so se že začeli upirati v mnogih industrijskih mestih, toda železna nacijska cenzura zatire vsako vest, ki kane priti čez mejo. Kljub strogi cenzuri, klub pretnjam in ubojstvom nepokornih delavcev in klub vsemu nacijskemu aparatu, da obdrži nemško ljudstvo v temi — klub vsemu temu se dobi pota, po katerih svet izve o notranjem položaju Nemčije. Nezaupljivost nacijskega režima povzroča, da sili resnica na dan — če ne "legalnim" potom, pa pride "nelegalnim". Tudi najhujše tiranstvo ne more zatreti resnice. Organizirana je silna podzemna borba, katere z vsakim dnem bolj in bolj ograja njegov diktatorski režim.

Nacijska struktura je privzela svoj fašistični voz imperialističnih ambicij do točke, ko ne more več naprej. Če pa bo v svojem blaznem početju drvel naprej, bo prav gotovo telebnil v prepad. Da se izogne inflaciji in da se izvleče iz preteče finančne krize, si je nemški fašizem izmislil še drugi trik, s tem, da je zapovedal finančnikom, da se morajo podati prisilnemu posejevanju. To je, da jih bo nacijska vlada prisilila, da morajo vsi finančni interesi posoditi vladi denar, da se iz-

ANDREAS LATZKO:

SEDEM DNI

ROMAN. — Poslovenil MILE KLOPČIČ.

(Nadaljevanje.)

Ves zaposlen, s ščemečim nemirom v krvi je utonil Abt v temo Zivalskega vrta ter sedel na prvo klopi, ne da bi se zmenil za mokroto in mraz. Sedel je nagnjen naprej, oprt s komolci na kolena, z obrazom v dlaneh. Dež mu je kapljal za vrat, ne da bi Abt to sploh opazil, tako je bil ves zatopljen v vprašanje, kako naj vjame barona. A čim dalj je razmišljal, tem številnejši so bili pomisleki, tem razločnejše je čutil, da je svojo moč precejševal. — Sluge in policija varujejo tatu v hiši! Le eno orožje je bilo, le ena nada, priti mu do živga: zasačiti se oba dva ne smeta dati! Če bi ju zasačil ponoči skupaj in jima torej dokazali zakonolomstvo, bi ticala v zagodbi in ves baronov denar bi ni ne pomagal, to drži!

Tako blizu cilja se je zdel Abt in vendar ni našel nobene poti. Vse možnosti je bil že pretehtal: da bi pozvonil in podrl slugo, ki bi odprl? Baron bi se skril, dal bi se zapreti v omaro, dokler ne bi policija blazneža odvedla! — Da bi pisal varanemu majorju pismo — brez najmanjšega dokaza v rokah? — Dal bi obrekovalca zapreti in kaznovati kot "izsiljevalca". Celo če bi uspelo prijeti gospoda barona, ko bo pred zoro šel iz hiše — na cesti ne pomaga noben krik in noben skandal. Kakor hitro stopi Mangien čez prag, je spet gospod, vse mu služi — le na laž postavljeno zločinec bi moral v luknjo zaradi ponešenega "roparskega napada".

"Torej nič? — Spet nič?" — Tedaj je obtičal njegov pogled na porcelanskih hruškah telefonskega voda, in radosten vrisk je prebil obup, ki ga je skorajda razganjal. Le kako, da se ni spomnil tega?

Na telefonu ga njegove hrapave roke, njegova bedna obleka ne bo izdala. Materino mnogo gražano nagnjenje, da se je rada semila po gosposko, mu je prišlo zdaj kakor našč: ni bila zamen udarila sina po ustih za vsako grdo besedo. Prvo, kar je bil opazil doktor Landau, čista materinščina preproste delavca naj pomaga potegniti gospodo tu zgoraj! O komerikli bi lahko sodila, da je na drugem koncu telefona, le ne o mehaniku Karlu Abtu, ki jima je popolnoma neznani! Zadovoljen kakor šolarček, ki mu je uspelo pobalinstvo, se je zagnal proti vetru s pridruženim vriskanjem v grlu, z zmagovalno gotovostjo v srcu.

VII.

Ko se je spomladi 1913 raznesla v milanski družbi novica, da se je bila lepa Mimi Neuhofova vrnila s svojega obiska v Nemčiji kot nevesta, je takoj šel od ust do ust dovtip: samo pruski častnik je nazadnje lahko našel poguma, da je vzel hčer mame Neuhofove za ženo. Mati in hči sta bili na slabem glasu, zato so imeli potovanje za prekan napake, spravi hčer tja, kjer so poznali papana le kot bogatega tovarnarja svile, ne pa tudi kot najbolj varnega moža v Italiji.

V resnici pa se nihče ni mogel bolj čuditi posledici potovanja kakor nevesta sama. Podlegla je neomajni stanovitosti Boda von Brenkena in rada bi bila preklicala svoj pristaneček, če ne bi bil videti čisto brezposlešen poizkus, odvrniti ženina od njegove odločitve. Kaj naj bi prav za prav mikalo razvajenega, živga dekleta v zakon? Denarja je bilo dovolj — prostosti še več! Papa je bil kot oče prav tako neboljen in slep, kakor je bil neboljen in slep kot mož — materi pa je hčerka samo zagrozila, da ji bo vsakokratnega "cavaliera servante" prevzela, pa je takoj utihnilo vsako oporekanje. Udobneje in lepše kakor v domači hiši se ji ne bi moglo goditi nikjer, a kmalu je opazila, da ji življenje ne bi bilo nič manj udobno ob strani vzora konjeniškega častnika, ki je tako plašljivo odkritosrčno bliskal s svojimi očmi in takoj zaprosil očeta za njeno roko, namestu njo za njene ustne.

Ritmoter von Brenken, tretji sin zadolžnega vzhodnopruskega "Majoratsherra", bi bil ponižno životaril kot kakšen upravni uradnik, deželni svetnik ali državni pravdnik pri provincionalnem sodišču, če ne bi bila teta določila prav njega za dediča. Po njegovi naturi ga je bolj mikala pisalna miza, obložena z akti, kakor pa hlev in kazino, toda na željo in stroške svoje tete je moral Bodo von Brenken postati častnik in kaj kmalu so ga njegovi tovariši razkričali za "kisló kumaro". V resnici mu je ta vzdevek delal krivico, kakor mu je delal krivico sploh ves svet, razen edine izjeme, tete. Kisel sploh ni bil, imel je le previsoko specifično težo, zmerom je moral prav do kraja, tudi njegova ljubezen se je ustavila šele pred oltarjem, na veliko veselje papana Neuhofova, ki se je zelo postavljajl s

svojim zetom iz "starega plemiškega rodu".

Ko je vojna požrla premoženje staršev in hkratu s stroji v Milanu ustavila tudi srce njihovega lastnika, sta vdova in hči najprej zadržli vse imetje Bodove tete in je tako Bodo — kakor so govorili berlinski šaljevi — šele naknadno spoznal, kako zelo iz ljubezni ga je bila Mimi vzela za moža.

Ne da bi se količkaj upiral taki potratnosti, se je dal vzorni soprog takoj po polomu upokojiti ter z njemu lastno temeljitostjo začel proučevati fabrikacijo svile. Majhno nemško filijalko nekdanjega milanskega podjetja je z izposojenim denarjem dvignil v mogočen obrat ter se v času inflacije rešil vseh dolgov s kupom starih papirjev. Konjeniški major je čez noč postal avtoriteta v produkciji umetne svile in si ustvaril novo bogastvo čisto iz svoje moči. Zaplenjeno posestvo v Italiji je rešil neki fašistični deputato kot doto — zase: s še dobro ohranjenim možem in spet pridobljenj tovarno je bila mama Neuhofova do dobrega preskrbljena, podjetni Bodo brez prepira in kupčevanja rešen svoje tašče — in njegova žena je slej ko prej lahko nadaljevala s svojim običajnim potratnim življenjem. Mimi je nosila svoje senzacionalne toalete v Cannes, Deauville, Scheveningen in Baden-Baden na sprehod, kakor da ima za moža kakšnega pritlikovega, krivonosega "trgovčiča", ne pa konjeniškega častnika iz "starega plemiškega rodu", in dobri Bodo je pogosto prebil dve zaporedni noči na vlaku, da se je en sam nedeljski dan veselil uspehov mnogo oboževane Mimi. Čeprav je tako zlorabljala vse slabosti in predvsem slepo zaupanje svojega moža z nesramnostjo, ki je nudila stalno gradivo vsem berlinskim čenčam, je vendarle natanko vedela, kakšen zaklad je imela v svojem pridnem Bodu. Res ga je varala, toda zanemarjala ga ni; mirne duše se je smela hvaliti, da je bolj osrečevala svojega moža kakor tako imenovane "zveste" žene. Zadovoljen in zaljubljen kakor prvi dan njunega poročnega potovanja, bi bil gotovo odločno odbil vsako zamenjavo; kakor bi tudi Mimi sama nobenega izmed svojih ljubimcev ne marala za moža.

Zadovoljno mrmraje si je pred zrcalom svoje spalnice risala obrvi ter od časa do časa napeto prisluhnila. Bilo je zanjo veliko zmagoslavje, da je bil Mangien zaradi nje zapustil ženo in otroke na sveti večer, in vsa je gorela, da bi ga z nežnostjo in dobrikanjem poplačala za to. Sonji Mangienovi se je zgodilo le, kar je zaslužila! Namestu da bi se borila za svojega moža, se je delala užaljeno kraljico, pomolila vselej kakor strog upnik račun za neizkazovano zvestobo, zmerom molčela, a molčela na tako izzivajoče očitačo način, da bi bil pobegnil tudi manj oboževani mož kakor "lepi Friedl".

(Dalje prihodnjič.)

AGITATORJI NA DELU

Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročnin. Namreč agitator, ki pošlje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu s dvema polletnima.

VIII. IZKAZ.

Anton Jankovich, Cleveland, O.	27
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	20
John Zornik, Detroit, Mich.	17
John Terčelj, Strabane, Pa.	14½
Frank Stih, Sheboygan, Wis.	13
John Rak, Chicago, Ill.	10
Vincent Pugelj, West Allis, Wis.	8
Frank Bizjak, Chicago, Ill.	7
Anton Zornik, Herminie, Pa.	6½
Frank Rataic, Forest City, Pa.	6
John Kosin, Girard, O.	6
Anton Udovich, La Salle, Ill.	6
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	5
Anton Sular, Armo, Kans.	4½
Frank Martinjak, La Salle, Ill.	4
Jacob Rožič, Milwaukee, Wis.	4
Frank Šustarsich, Lloydell, Pa.	4
Frances Zakovšek, No. Chicago, Ill.	4
John Langerholc, Johnstown, Pa.	4
Karoline Macerl, Chicago, Ill.	4
Tony Zupancič, Point Marion, Pa.	3
Frank Cesen, Detroit, Mich.	2
John Krebel, Cleveland, O.	2
Joseph Snoy, Bridgeport, O.	2
Angela Zaitz, Chicago, Ill.	2
Mike Krultz, Willard, Wis.	2
Frank Barbič, Cleveland, O.	2
Rudolph Fradel, Yukon, Pa.	1
Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 190½ polletnih naročnin. Prejlnji izkaz (4 tedne) 103.	

ABESINSKA ARMADA BOSONOŽCEV

Abesinski cesar Haile Selassie ima armado bosonožcev, ki je tudi drugače slabo opremljena v primeri s "civilizirano" armado diktatorja Mussolinija, ki se je zakel, da bo "barbarske" Abesince "civiliziral" — magari s ricinovim oljem. Abesinija ali Etiopija, kakor se sedaj uradno naziva, se ponaša, da je edina "neodvisna" država v črni Afriki. Je bogata na raznih naravnih zakladih in baš to je vzrok, da si jo je diktatorski fašizem zaželel. Ako mu uspe, o čemer pa se dvomi, kajti že prej so parkrat abesinski bosonožci namikastili Italijane, tedaj bo lahko poslal "odvisno" italijansko prebivalstvo v to afriko kolonijo, obenem pa po svoji volji izkoriščal domačine po principu imperializma. Italijani so baje že pripravili "posebne" kemikalije, s katerimi bodo "podkurili" abesinskim bosonožcem pod petami. Na sliki je videti abesinske vojake na manevrih.

ZAPISNIK VZHODNO-OHIJSKE KONFERENCE V BOYDSVILLU, O.

Bellaire, O. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice za vzhodni Ohio se je vršila dne 23. junija na Boydsvillu, O. Zborovanje je otvoril konferenčni tajnik Joseph Snoy ob 10:30 dopoldne, ki je s par besedami nagovoril navzoče, nakar je bil izvoljen za predsednika Nace Zlemberger, za zapisničarja pa Louis Pavlinich.

Zborovanje se je otvorilo s kratkim sporedom. Margaret Snoy je na klavir zaigrala mednarodno delavsko himno, ki so jo zborovalci poslušali stoje. Zajčeva hčerka iz Neffsa pa je lepo podala angleško deklaracijo. Ob mladeniki sta bili za svoje delo nagradi s toplim aplavzom.

Nato se je nadaljeval dnevni red. Zapisnik prejšnje seje je bil sprejet. Prečitala se je resolucija, ki je namenjena kongresnikom in senatorjem v zavedi odvzetja moči federalnega vrhovnemu sodišču ter da se k ustavi doda potrebni dodatki, ki so ga že pred leti izdelali socialisti. Soglasno sprejeto. Prečita se poročilo o spominski prireditvi pokojnega Evgena Debsa v Cantonu, ki se vzame na znanje. Istotako se sprejmejo na znanje poročila tajnika, nadzornega odbora in organizatorjev. Odobri se predlog, da se majhen dolg prejšnje konference plača, na klube pa razpiše sorazmerni znesek, da se stroški pokrijejo. Zatem sta poročala sodruka Pišek in Skof, organizatorja Prosvetne matice. Zbornica vzame njiju poročila z veseljem na znanje in jima da popolno zaupnico.

Sledijo poročila zastopnikov. Za klub št. 9 poročila S. Bogataj, za klub št. 11 S. Snoy in za klub št. 95 S. Nace Zlemberger. Poročila se vzamejo na znanje. Nato so sledila poročila društvenih zastopnikov Prosvetne matice. Za št. 13 je poročal John Rebol, za št. 258 Louis Pavlinich, za št. 358 Jakob Bergant in Bogataj, za vzhodno-ohijsko in W. Va. federacijo SNPJ John Rebol in Louis Pavlinich, za št. 562 Louis Bergant in za št. 181 SSPZ Tavcar. Vsa poročila se soglasno odobrijo, obenem se pa priporoča zastopnikom, da še naprej delajo za napredek Prosvetne matice.

K besedi se pozove S. John Terčelj. Njegov kratek pa je drnat govor se je tikal le Proletarca in soc. gibanja, kar se z odobravanjem vzame na znanje. S. Snoy priporoča, da se od popoldanskega piknika daruje vsota pet dolarjev, če bo kaj prebitka, v tiskovni sklad Proletarca, med navzočimi pa naj se pobirajo prostovoljni prispevki. Sprejeto. Kolekta prinese vsoto \$5, k čemer je pripomogel S. M. Tušek. Predsednik zborovanja se prispevateljem iskreno zahvali.

Sledijo volitve odbornikov. Za konferenčnega tajnika je bil soglasno izvoljen Joseph Snoy, za organizatorja Mat. Tušek in Jos. Snoy. Okrožni organizatorji ostanejo stari: za Bridgeport Louis Gorenc, za Powhatan Point John Omerzu, za Power Point Mat. Tušek, za Salem Frances Mihevc in za Piney Fork Frank Završnik. Za organizatorja Prosvetne matice sta izvoljena F. Pišek in Jos. Snoy. Pri točki razno vpraša za besedo S. Rebol, ki s povzdignjenim glasom pokaže na sliko pokojnega Jožeta Zavertnika in predlaga, da za njegove služe v prid delavskega razreda in soc. gibanja zbornica nek-klub št. 95 S. Nace Zlemberger, mu v spomin vstane. Sprejeto.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Javnosti in prijateljem naznanjam, da sem prevzel

Slaščičarno in Beer Garden

od G. M. KABAYA

23511 ST. CLAIR AVE. EUCLID, OHIO

Priporočam se za obisk. Postrežba bo vedno točna in najboljša.

CIRIL OBED.

Predsednik Zlemberger pozove navzoče, da vstanejo, nato se jim pa toplo zahvali za izkazano čast pokojnemu Zavertniku.

Sklenjeno, da prihodnja konferenca se bo vršila v boydsvillu enkrat v jeseni, datum in prostor pa sporazumno določita konferenčni tajnik in odbor kluba št. 11. S. Snoy naznani, da se bo serviralo kosilo. Navzoče opominja na dolžnosti nas vseh napram stranki in delavskemu gibanju sploh ter dolžnosti do delavske literature. Obenem se zahvali S. Terčelju za njegov govor in požrtvovalnost, ker se je odzval našemu bavlju. S. Jerala povabi navzoče, naj se udeležijo njihovega slavlja 30 letnice Proletarca na Moon Runu 13. in 14. julija, kar se vzame na znanje. Zahvalila se je tudi sodruginja (katere ime sem pa pozabil) za prireditev na eni prejšnjih konferenc.

Florian Pišek poroča, da se bo v kratkem vršil piknik v Yorkvillu, O., v prid Tom Mooneyevega obrambnega sklada in navzoče vabi, da se ga udeležijo. Se vzame na znanje. Končno je bilo zaključeno, da se vpraša glavni stan JSZ, da pošlje v ta okraj dobrega govornika in organizatorja, predvsem Joško Ovna, kar se vsestransko odobrava.

Dnevni red se s tem izčrpa in predsednik zaključil zborovanje ob eni popoldne.

Nace Zlemberger, predsednik. Louis Pavlinich, zapisnikar.

Jubilejna izdaja "Spravedlnosti"

Chicago. — Prošli petek, dne 12. julija, ob priliki svoje 35 letnice, je izšlo glasilo češke socialistične sekcije "Spravedlnost" v posebni slavnostni izdaji v treh delih na 30 straneh. Slavnostna številka "Spravedlnosti" ima izredno bogato vsebino izbranega gradiva, spominskih člankov in spisov, zgodovinskih podatkov in ilustracij. Poleg drugih sodrušnikov je zastopana tudi Milada H. Berankova, bivša urednica "Spravedlnosti" in dolgoletna aktivna članica stranke. Več let in do svoje smrti pred par leti je bil urednik "Spravedlnosti" njen pokojni mož Karel H. Beranek. Prvi urednik tega lista je bil Frank Hlavaček. Jubilejna številka ima tudi eno stran angleškega gradiva, delo mlajše generacije. Češkim sodrugom moremo le iskreno čestitati na njihovem vztrajnem in vzornem delu, ki je zahtevalo obilo požrtvovalnosti in truda!

TISKOVNI FOND PROLETARCA

VIII. IZKAZ.

Milwaukee, Wis. Klub št. 37 JSZ	\$10.00.
Bridgeport, O. Konferenca št. 5 JSZ \$5; nabrano med udeleženci \$5, skupaj \$10.00. (Poslal Joseph Snoy.)	
Lawrence, Pa. Louis Britz \$5.00.	
Armo, Kans. Anton Sular \$3.90.	
Chicago, Ill. Chas. Pogorelec \$1.21; Anton Medved \$1; Chas. Jurkošek \$0.68, skupaj \$2.71.	
Cleveland, O. Po \$1: Frank Barbč in neimenovan, skupaj \$2.00.	
Detroit, Mich. Joseph Klančič \$1.	
Rices Landing, Pa. Ant. Zorich \$1.	
Moon Run, Pa. Jacob Ambrozich 20c.	
Skupaj v tem izkazu \$35.06. Prejlnji izkaz \$257.61, skupaj \$292.67.	

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI

JE

NARODNA TISKARNA

2142-2150 BLUE ISLAND AVENUE CHICAGO, ILL.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku.

NAŠA POSEBNOST SO TISKOVINE ZA DRUŠTVA IN TRGOVCE

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL, predsednik

PRVA SLOVENSKA PRALNICA V CHICAGU

Naši vozniki pobirajo perilo po vsem mestu, Cleeru in Berwynu in dovažajo čistega na dom

TOČNA POSTREŽBA DELO JAMCENO
1727-1731 W. 21st STREET CHICAGO, ILL.

Telefoni: CANAL 7172-7173

Važna seja okrajne soc. stranke

Eksekutivni odbor soc. stranke okraja Cook (Chicago) sklicuje splošno sejo vseh članov soc. stranke za sredo 31. julija ob 8. zvečer. Vršila se bo v prostorih Workmen's Circle liceja na Ogden in Kedzie Ave. Namen te splošne seje članstva in eksekutive okrajne organizacije je, da se na nji razpravljajo sedanja situacija v socialistični stranki. Dosedaj so pripravljeni sledeči govorniki: A. D. Gertler, tajnik Forward asociacije v Chicago, Meyer Halushka in Maynard C. Krueger.

Strankini klubi v Chicagu obdržavajo javne shode na prostem v petih različnih distriktih in priprave so v teku za piknik okrajne organizacije, ki se bo vršil v Pilsen parku v soboto, dne 24. avgusta.

V središču Chicaga se je ustanovila postojanka strankine strokovne unije in pričela je z rednimi sejami v Millinery Workers dvorani dne 12. junija. Več ko šest tisoč kopij letakov "Odpri pismo Longu in Coughlinu", ki ga je priredil Norman Thomas, se je razdelilo v okraju Cook kot del programa za tekoči mesec, ki je v tem okraju namenjen razširjenju strankinega časopisja in literature. Več ko petdeset naročil za strankine liste se je nabralo v prvem tednu te kampanje.

Čikaška delavska federacija je na svoji prvi julijski seji soglasno endorsirala Hillquiov dodatek k zvezni ustavi. Poleg tega je federacija poslala zaedno resolucijo Ameriški delaski federaciji, da podpre predlogo, ki jo sedaj sponzira socialistična stranka. Istočasno se je Čikaška delavska federacija na sugestijo socialističnih delegatov izrekla proti povečanju in nadaljevanju militarističnega vežbanja v čikaških šolah.

Popravek

Iz Dulutha, Minn., piše S. John Kobi, da je federacija SNPJ darovala v sklad Toma Mooneya pet dolarjev, ne petnajst, kakor je bilo zadnjič napačno poročano.

Milwaukee Leader

Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za tri mesece.

Naslov: 540 W. Juneau Ave. MILWAUKEE, WIS.

BARETINCIC & SON

Tel. 1475
POGREBNI ZAVOD
424 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

FENCL'S

RESTAVRACIJA IN KAVARNA
2609 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Tel. Crawford 1384
Pristna in okasna domača jedila
Cene zmerne. Postrežba točna.

AKO ste prejeli Proletarca, ne da bi si ga sami naročili, je vam bil poslan, ali pa izročjen po naročilu nekoga, ki želi, da ga prečitete in ako vam ugaja, da si ga naročite. Prečitajte to številko Proletarca pazno, in uvideli boste, da vam vaš prijatelj nudi list, ki je res vreden, da postanete njegov naročnik.

PIKNIK

V NEDELJO 21. JULIJA V

Hrvatskem Parku dve milje od Coopersdala.

SKUPNIH DRUŠTEV SNPJ.

Glavni govornik JOSKO OVEN

Johnstown, Pa.

Spored: Godba, petje, ples, tekme za stare in mlade

PROSTA VOŽNJA Z BUSOM

Izvelec zapisnika redne seje odborov JSZ z dne 11. julija 1935

Navzoči: Od eksekutive Filip Godina in Fred A. Vider; Frank Udovich od nadzornega odbora JSZ; John Hujan od nadzornega odbora slovenske sekcije; Ivan Molek in John Rak od prosvetnega odbora in tajnik Chas. Pogorelec.

Odsotni: Peter Kokotovich, George Maslach, Frank Zaitz, Angela Zaitz in Anton Garden radi odsotnosti iz mesta; Frank Alesh radi seje drugje. Josko Oven, Paul Bošnjak, Alice Artach in Peter Bernik niso sporečili vzroka odsotnosti.

Predseduje Godina. Zapisnik prejšnje seje je sprejme.

Dopisi. Od kluba št. 24, Salem, O., poročajo, da bodo 4. avgusta priredili slavo 30 letnice Proletarca in želijo, da pride tja kot govornik tajnik zveze Chas. Pogorelec. Tajnik konference Joseph Snoy piše v istem smislu. Oba dopisa se sprejemata in želijo se ugoditi. Na proslavo gre tajnik Pogorelec, ki pravi, ker bo že tam, bo ostal teden dni ali več ter obiskal še druge naselbine v tamkajšnji okolici v interesu agitacije.

Martin Judnich od kluba št. 45, Waukegan, Ill., piše, da namerava organizirati mladinsko šolo po vzoru kluba št. 1 v Chicagu in žele, da jim zveza v ta namen pošlje od časa do časa predavateljice. Zele, da pride s. Mary Jugg ali pa mrs. K. Zupančič. Tajnik Pogorelec omenja, da je že odgovoril s. Judnichu ter pojasnil delovanje naših mladinskih odsekov in da bo, ako se tak odsek organizira pri klubu št. 45, predvsem treba lokalne osebe, ki bi imela v oskrbi mladinsko šolo. K stvari govori več navzočih. Pismo se sprejme in se bo skušalo po možnosti njih želji ugoditi.

Prečita se pismo od Jugoslovanskega stavbinskega in posojilnega društva, v katerem imamo naložen denar stavbinskega fonda JSZ. Poročajo, da je v svrhu federalizacije njihovega društva potrebno, da vpo-

kličejo vse delnice in članske knjižnice in jih zamenjajo z novimi. K stvari govore Vider, Godina, Udovich in Pogorelec. Ker ima to zadevo v rokah s. Zaitz, tajnik stavbinskega fonda, se stvar končne rešitve te stvari odloži do prihodnje seje.

Prečitajo se pisma newyorške stranke eksekutive, nanašajoča se na meddržavno konferenco vzhodnih držav. Se sprejme na znanje.

Prečita se prošnja od angleškega odbora kluba št. 114 v Detroitu, za seprato blagajno. Prošnji se po kratki razpravi ugoditi.

Prečita se poročilo s. Matkoviča v zadevi kluba št. 180 in s. Frank Candeka, v katerem omenja odklop kluba. Se vzame na znanje.

Prečita se zahvala družine pokojnega s. Frank Novaka, v kateri se zahvaljuje JSZ za izraze simpatije. Se vzame na znanje.

Poročilo tajnika. Tajnik Pogorelec poroča, da sa klubi v juniju naročili znamk za 817 članov, kar je najvišje število v tekočem letu. V West Newtonu, Pa., so na delu za reorganiziranje kluba št. 32, ki je že del časa neaktiven. Z njimi sodeluje Anton Zornik. Klub št. 18 v Bridgevillu, Pa., je bil nekaj mesecev neaktiven; zdaj so zopet naročili znamke, toda le izjemne. Tajnik Frank Strah poroča, da vsled slabih delavskih razmer člani ne morejo plačevati polne članarine. Zveza je po drugi strani prikrajšana na ta način na dohodkih. Sporočil mu je, da nimamo nič proti temu, ako se člani poslužujejo izjemnih znamk, potrebno pa je, da se gleda na to, da vsak, ki zmora, naj plača polno članarino, kajti izjemne znamke so le za slučaje, kjer članu absolutno ni mogoče plačevati rednih prispevkov. S prepogosto rabo izjemnih znamk pa je JSZ, kakor tudi stranka, prikrajšana na dohodkih, ki so potrebni, ako hočemo uspešno voditi našo propagando. Pravi, da imajo tam tudi poteškoče z dobavo čarterja, katerega še niso dobili od okrajne organizacije, dasi je klub aktiven že

nad eno leto. O stvari sem pisal na državno tajnico s. Limbach.

Neaktiven je klub št. 25 na Powhatan Pointu, O. Glede tega je pisal tajniku Johnu Mrzelu, od katerega pa še ni dobil odgovora. Ko bo šel prihodnji mesec na agitacijo v vzhodni Ohio, namerava obiskati tudi to naselbino in mnoge druge v svrhu organiziranja klubov in naše agitacije v splošnem.

Pravila zveze so v redu za razposiljanje. Naročilo se jih 800 iztisov, stanejo pa \$90.00. Ceno za klube se je določilo na 6 centov za iztis, da nam bo na ta način možno vsaj delno kriti tiskovne stroške.

Računi za prešli šest mesecev bodo v redu za prihodnjo sejo. Nadzorni odbor jih pregleda v kratkem in na bodoči seji poda svoje poročilo.

Omenja tudi, da je za pogreb s. Frank Novaka naročil venec v imenu JSZ. Računa da danes še ni prejel. Zeli, da se ta korak odobri, da mu bo mogoče plačati račun kadar ga dobi. Udeležil se je tudi pogreba s. Novaka in pravi, da je bil pogreb naravnost veličasten. V imenu JSZ se je poslovil od pokojnika. Računa za vozne stroške ni nobenega; te bo sam trpel.

Poročilo se sprejme na znanje.

Prosvetna matica. Ker je dramska sezona pri kraju, ni bilo zahtev za igre. Poslali smo jih le dramskemu klubu "Slovenija" v San Francisco, Calif.

Pogostoma prejemamo zahteve od pevskih zborov, ki so vključeni v Prosvetni matici, za razne spevoigre, katerih pa žal nimamo v arhivu. Imamo pa spevoigro "Čevljarski baron", za katero pa bi bilo treba spisati partituro in note. O stvari je tajnik govoril s pevovodjem "Save" ter ga vprašal za približni račun, če bi na stvar uređil. Stalo bi nas \$25.00 in ker imamo pogostoma zahteve za take igre, priporoča, da se mu dovolijo potrošiti omenjena vsota. Se odobri.

S. Molek, član prosvetnega odbora, predloži pismo Cankarjeve družbe iz Ljubljane, v katerem poročajo, da je nespornost glede rokopa za knjigo "Sesuti stolp", ki je nastal me dnjimi, poravnani, in da pri tem ne zadene nobena kričda s. Mileta Klopčiča. Se vzame na znanje.

Tisk in literatura. Tajnik pravi, da za to sejo ni pripravil posebnega poročila glede lista. V kratkem bodo zaključeni polletni računi in potem bo sklical sejo upravnega odbora. Omenja, da je odšel urednik s. Zaitz na zapad, kjer bo zbiral gradivo za bodoči koledar in imel ob enem nekoliko oddiha. List nam zdaj pomaga urejevati s. Louis Beniger. Poročilo se vzame na znanje.

Razno. Odobri se izplačitev računa za venec za pokojnim s. Frankom Novakom in nameravana agitacijska tura tajnika Pogorela za vzhodni Ohio prihodnji mesec, na kateri bo obiskal vse naselbine v dotičnem okrožju in ako mogoče obišče še druge izven tega okrožja.

Zaključek seje ob 10:30 zvečer.

20 milijonov delavcev brez dela

Kakor poroča mednarodni urad Lige narodov, je bilo 30. junija t. l. nad 20 milijonov delavcev brez dela v državah z glavno industrijo sveta. Število brezposelnih, kakor poroča omenjeni urad, je v preteklem letu naraslo. V vseh velikih industrijskih državah je brezposelnost narasla, le Anglija in Irska beležita nižjo brezposelnost. Porast brezdelja beleži posebno španska in pa države, ki so "obdržale" zlati standard ali valuto.

UNIČUJOČA VREMENSKA KATASTROFA

Letos je leto povenjen, kakor je bilo lani leto suše, o kateri so pravili da je "božja kazen". Od zgodnje spomladi naprej se pojavljajo katastrofalne povenjenosti v Ameriki. Silna vodovja so naredila ogromno škodo na zapadu in jugozapadu. Mnogo človeških življenj je bilo izgubljenih v Kansasu, Texasu in Californiji in farmarji so utrpeli veliko škodo. Prošli teden pa je zadela silna vremenska katastrofa državo New York, kjer je okrog 50 oseb izgubilo življenje. Škoda je tako velika in razmere v prizadetih krajih tako grozne, da je zvezna vlada poslala pomoč prizadetim prebivalcem. Gornja slika kaže narasla vodovja pri Marathonu, N. Y., kjer je reka Tioughnioga prekrasila bregove in poplavlila vso okolico, porušila mostove in hiše ter uničila polja in ceste.

Simon Kavčič:

POGLED SKOZI PROŠLOST

(Nadaljevanje.)

V omembah, ki ste jih citali o s. Ivanu Solarju, morda niste spoznali tega moža še do dna. Bil je socialist predno se je pričelo organizirano socialistično gibanje med ameriškimi Slovenci in ostalimi Jugoslavlani. On, Petsech, pisec teh vrstic in nekaj drugih so si skušali ustvariti omrežje stikov, katero naj bi služilo za postopek delavskega gibanja med ameriškimi Jugoslavlani. To je bilo pionirsko delo, skrajno težavno in zmagovali so ga le tisti sodruzi, ki so imeli tako močno prepričanje, da jim ga ne bi mogla razrahljati nobena sila.

Eden teh je bil **Ivan Solar**. Njegovo delo sem opisal nekoliko že v prejšnjih poglavjih.

Ivan Solar je bil prvi predstavljalec naš širši javnosti šele ko je umrl v opisu, priobčenem v Proletarcu z dne 22. februarja 1910, torej pred 25. leti.

Prva kolona dotične številke Proletarca, na prvi strani, pravi pod naslovom "Sodrug Ivan Solar" sledeče:

Dne 8. februarja 1910 je v Seattle, Wash., smrtno ponesrečil s. Ivan Solar. Na delu v predoru ga je podsula zemeljska plast.

(Opomba pisca tega poročila: V svojem pismu meni iz Alaske februarja 1904 je dejal, da človek ne more biti pri delu pod zemljo nikdar dovolj previden. Smrtna nevarnost preti neprestano nad njim. Ni se motil.)

Mrtvega so izkopali iz zasutja šele 9. februarja in dan pozneje so ga pokopali.

Tako se glasi kratko poročilo.

Popolna razprodaja

je sedaj v teku. Deške obleke, moške in deške hlače, perilo in druge potrebščine po znižanih cenah.

20% do 50% ceneje.

SE PRIPOROČA

John Močnik

CLEVELAND, O.

6517 ST. CLAIR AVENUE

lo o tragični smrti marljivega in neutrudnega sodruga.

Sodrug Ivan Solar je bil rojen v Zgornji Breznici v Radovljiškem okraju na Gorenjskem. L. 1884 je prišel kot 14 letni deček s svojimi starši v Ameriko, ki so se naselili v St. Stephan v Minnesoti, na kmetiji. Dotični kraj je potem dobil ime "Kraintown". Pet let kasneje mu je oče umrl. Sin Ivan zapuša mater in dve sestri.

V stari domovini je Ivan dovršil tri rezrede ljudske šole. Bil je sila ukažen. V nekem pismu mi pravi, da je bil Amerikanski Slovenec prvi slovenski časopis, ki ga je dobil v roke. Toda ga ni zadovoljil, ker ni našel v njemu tistega, kar je iskala njegova duša. Nekoč mu je prišel pred oči "Glas Naroda", katerega je pričel izdajati v New Yorku Frank Sakser. Naročil se je nanj in pisal uredništvu, naj mu pošlje v upogled tudi liste iz stare domovine. Poslali so mu "Celjsko Domovino", tržaško "Edinost", ljubljanski "Slovenski Narod", "Svoboda", "Slovenski List" in "Delavca".

Izmed vseh so mu najbolj ugažali "Slovenski Narod", "Delavec" in "Svoboda".

(Dalje prihodnjič.)

Piknik in 25 letnica društva št. 122 SNPJ

West Aliquippa, Pa. — Društvo št. 122 SNPJ, ki je pridruženo k Prosvetni matici JSZ, bo vsega pričetka te ustanove, bo obdrževalo svoj piknik v nedeljo 21. julija na prijaznem prostoru Rainbow Park pri New Sheffieldu. Ker je ta piknik namenjen v proslavo društvene 25 letnice, zato naše društvo vabi vsa okoliška bratska društva in občinstvo sploh, da se ga udeležijo v velikem številu.

Naše društvo ni priredilo nobene zabave že prešlih pet let, namreč od slavlja 20 letnice. Zato se sedaj pričakuje velika udeležba. Odbor bo poskrbel, da bo vse pripravljeno za posetnike, da bo obilo zabave in dobra postrežba.

Geo. Smrekar.

Proletarec ima veliko zalogo slovenskih in angleških knjig.

Naše razmere in federacijski piknik

Diamondville, Wyo.

Kar se dela tiče smo po premogorovih delali nekaj časa, kakor da moramo spraviti ves premog na površje naenkrat, da ne segnje pod zemljo! Zdaj, ko ga imajo baroni zadošči, bodo pa prostovoljne počitnice. Pač lepa igra na račun rudarjev, kajne.

Sicer pa drugega ni pričakovati. Kdo se naj pa briga za naš dobrobit, ako se sami nemočemo? Ze parkrat smo poskusili z organiziranjem socialističnega kluba, pa ne gre; brezbriznost je prevelika, posledice pa nosimo vsi. Izgleda, da bo še bič brezdelja in pomanjkanja padal po nas.

Vreme imamo jako toplo. Za nekatere je to prav, posebno za gostilničarje. Pa tudi sezona piknikov je tu. Naša wyominska federacija SNPJ priredi svoj prvi piknik v nedeljo 28. julija na Peterneleovem reču pri Kemmererju, na katerega vabimo vse člane in druge rojake od blizu in daleč.

Poskrbeli bomo najboljše postrežbo vsem, tudi plesalčelnih ne bomo pozabili, zraven bomo pa tudi katero "zaokrožili"; morda tudi ono: "Prej pa ne gremo dam..." Saj pravijo, da ni lepšega kot zabavati se v krogu prijateljev in znancev. Pravijo, da veselje daljša življenje, zato naj nobenega ne manjka na tem pikniku. Jaz bom gotovo tam, ker hočem še dolgo živeti.

Zato na svidenje na pikniku 28. julija! Pokažimo, da smo za skupno delo v korist nas samih in naše SNPJ!

Tone Tratnik.

Delavske razmere so še vedno slabe

La Salle, Ill. — Delavske razmere v tej okolici so še vedno slabe. Sedaj so vse tri lokalne cementarne zaprte, ena za dobo treh tednov radi popravil, ostali dve pa "za nedoločen čas."

Tu ni bilo dežja že več kot teden dni, vročina pritiska, kar ni preveč dobro ne vpliva na ljudi.

Na 18. julija se pri nas vršijo volitve o vprašanju mestne elektrarne, katere se bi pričela graditi prihodnje leto in bi stala okrog sedem sto tisoč dolarjev. Razume se, da je lokalni list ter z njim vsa burbonska kompanija zoper javno lastništvo mestne elektrarne. Moje mnenje je, da bo večina volilcev v tem slučaju pokazala, da ve kaj je v njeno korist.

Delavci, naprej za razširjanje delavskega tiska!

Anton Udovich.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov (ic) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Zborovanje socialistične mladine

Na 19. julija se bo v Pittsburghu, Pa., vršila 8. letna konvencija Mladinske socialistične lige. Pričakuje se, da se bo udeležilo do 400 delegatov, ki bodo prišli iz raznih krajev Amerike in Kanade. Konvencija bo zborovala tri dni — 19., 20. in 21. julija. Clarence Senior, glavni tajnik ameriške socialistične stranke, bo nastopil kot glavni govornik na otvoritveni seji tega zborovanja. Zastopane bodo vse ameriške države. Mladinsko socialistično gibanje se je v letih depresije pojačalo in zanimanje za socializem narasča v vseh večjih mestih, tako tudi med dijaki raznih vseučilišč.

Naročite si Proletarca, ki je edini pravi delavski list.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V sledečem seznamu so priredbe klubov JSZ, konferenčnih organizacij in socialističnih pevskih zborov. Ako priredba vašega kluba ni vključena, nam sporočite.

JULIJ.

CLEVELAND, O. — Piknik kluba št. 27 in odsekov v nedeljo 21. julija na Pinstarjev farmi.

BEAR CREEK-RED LODGE, Mont. Piknik kluba št. 35 JSZ, v nedeljo 21. julija v Happy Brothers Parku, Red Lodge.

AVGUST

CHICAGO, ILL. — Večerni piknik "Save" v soboto 3. avgusta pri Keglu v Willow Springsu.

WAUKEGAN, ILL. — Piknik kluba št. 45 v nedeljo 4. avgusta.

SALEM, O. — Piknik in proslava 30-letnice Proletarca kluba št. 24 JSZ v nedeljo 4. avgusta.

CHICAGO, ILL. — Izlet angleškega odbora kluba št. 1 JSZ v nedeljo 11. avgusta v Sand Dunes.

CHICAGO, ILL. — Piknik socialistične stranke v Pilzen parku v soboto 24. avgusta.

BRIDGEVILLE, PA. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice v nedeljo 25. avgusta v Društvenem domu.

SEPTEMBER.

CLEVELAND, O. — Klub št. 49 JSZ priredi slavo 30-letnice Proletarca in 25 letnico v nedeljo 29. sept. v Slovenskem delavskem domu.

OKTOBER.

CHICAGO, ILL. — Slavje 25-letnice JSZ v nedeljo 20. oktobra v dvorani CSPS.

NOVEMBER.

WAUKEGAN, ILL. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice v nedeljo 10. novembra v Slov. narodnem domu.

MILWAUKEE, WIS. — V nedeljo 17. nov. prireditve zbora "Naprej" v S. S. Tura dvorani. Dramski odsek kluba št. 1 vprizori dramo "Rdeče rože".

CHICAGO, ILL. — Koncert "Save" v nedeljo 24. novembra v dvorani SNPJ.

DECEMBER.

CHICAGO, ILL. — Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v torek 31. dec. v dvorani SNPJ.

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS:
At 3724 W. 26th Street
1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily
Tel. Crawford 2212
At 1858 W. Cermak Rd.
4:30—6:00 p. m. Daily
Tel. Canal 9695
Wednesday and Sunday by appointments only
Residence Tel.: Crawford 8440
If no answer — Call Austin 5700

ZA LIČNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO
Adria Printing Co.
1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. Lincoln 4700
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

POSEBNOST prav v sezoni! FEDELCO

Vacuum Cleaner

POPOLNOMA NOVI!

\$18.95

Samo \$1 takoj

Le malo številc

je na razpolago

Nenadaležni modeli iz leta 1934

PREMIER
EUREKA
FEDERAL

Zelo znižane cene!

Zelo izredna cena ponudba pri spomladanskem čiščenju! Popolnoma nov Fedelco Vacuum Cleaner z močnim pogonom, ki je v stanju izvršiti temeljito čiščenje v tej letni sezoni. Cena samo \$18.95. Jamstvo popolno. Na prodaj v vseh ELEKTROTEHNIČNIH TRGOVINAH.

COMMONWEALTH EDISON
Electric Shops

Downtown — 72 W. Adams St. — 132 S. Dearborn St.
Telephone KANdolph 1200, Local 66

4562 Broadway 3460 So. State St. 4231 W. Madison St.
2618 Milwaukee Ave. 812 W. 63rd St. 4855 Irving Park Blvd.
4834 So. Ashland Ave. 2950 E. 92nd St. 11116 So. Michigan Ave.

FEDERAL COUPONS GIVEN

Z boje fronte organiziranega delavstva i Zed. državah

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Minimalni delavni ur. Prizadeletih je bilo nad tisoč stavbink delavcev. Zastavkali so pri projektih, ki jih financira zvezna rešna administracija v tej okoliščini.

Boston, Mass. — Po tritedenski stavki so se tukajšnji organizirani vojniški tovorni avtorizirali na delo, ko so izvolevali zvišanje mede in skrajšanje delovnega časa. Pri izravnavi stavke je sodeloval zvezni delavski odbor.

New Orleans, La. — Nad 50 ameriških delavcev je v zadnjih nekaj tedenjka elektrarna družba odločila. Lani je družba ustanovila svojo kompanijsko unijo. Odslovljeni delavci so bili aktivni unionisti, ki se nagovarjali sodelavce, da se organizirajo v delavski uniji.

Washington, D. C. — Načelnica delavskega departmanta Perkinsonova je baš kar objavila statistiko o stavkah za preteklo fiskalno leto, ki se je zaključilo s 30. junijem t. l. Vseh stavk je bilo 1140, v katerih je bilo prizadetih domala en milijon delavcev. V vseh teh industrijskih sporih je bilo izgubljenih nad 25 milijonov delovnih ur. Načelnica pravi, da je bilo preteklo fiskalno leto "primeroma mirno" in "še" na pomlad leta 1934 se je število stavk povečalo. Glavne stavke so bile v Toledo, San Franciscu in Minneapolisu. Svoje poročilo je delavska tajnica izdelala ter ga objavila šele na pritisk zveznega kongresa, ki je sprejel zadenno resolucijo, da izvrši svojo dolžnost.

Cleveland, O. — Dne 25. avgusta se bo tu vršila konvencija ameriške federacije učiteljev in bo posvetila največ pozornosti

KUBA IZGNALA AMERIŠKE "PREISKOVALCE"

Pred dobrim tednom se je odpravila grupa ameriških liberalnih pisateljev in reporterjev iz New Yorka na Kubo, z namenom, da tam "preišče" socialne razmere in o njih poroča v Ameriko. Kubanske oblasti, ki niso prijazne liberalnim elementom, so jih takoj ob izkrcanju v Havanu aretirale in vrgele v ječo, kjer so ostali en dan in eno noč, nakar so jih oboroženi vojski premili nazaj na ladje, s katero so se pripeljali na

Kubo. Tako so priromali poročevalci nazaj v New York, ne da bi imeli priliko kaj "preiskati". Grupa je vodil Clifford Odets (na sliki na skrajni levi), newyorški pisatelj in dramatik. Na Kubi, kjer vladajo razni industrijski interesi, največ ameriški, oblasti ne dovolijo, da se bi "preiskovalci" tamkajšnje delavske in socialne razmere, ki so skrajno slabe. To je bil vzrok, da ni dobila grupa, ki jo vidimo na gornji sliki, vstopa na Kubo.

Mo, ki sedaj protestira proti ameriški vojaštvu, se je vrnilo na delo le par dni, kar je postal eden izmed glavnih vzrokov za razgrajanje in kričati:

IVAN VUK:

NASKOK NA GLASNOGOVORNIK

V Jugoslaviji so imeli prejšnje leto volilni boj. Vlada je od pričetka dovolila, da je imela nominirati svojo listo kandidatov tudi zveza delovnega ljudstva, kakor se je imenovala v tej kampanji socialistična organizacija. Prirejala je shode, dobila med ljudstvom veliko zaslombo — a kar naenkrat je dospel dekret, da je lista delavnega ljudstva razveljavljena. Sledeči spis je priredil Ivan Vuk in nam ga poslal še predno je vlada zavrnila njihove kandidate.

Zivko Topalović, je ta skupina ciganov začela razgrajati in kričati:

"Nečemo ga! Živio Dragiša!"

"A," se je slišal posmehljiv krik:

"Dragišo Cvetkovića bi radi? Tistega, ki bi rad obesil svojo kandidaturu na listo gospoda Jevtića?"

Ogromna množica v dvorani se je zganila, nasmejala in zagrmela:

"Za koliko grošev vas je pa kupil priganjač žutih, gospod Mitić?"

"Kaj kupil?" je zavrelo v množici. "Napojil jih je kakor vole, zapregel in sedaj bi radi orali."

"Ven z njimi", se je slišal krik.

In stegnile so se roke rediteljev-sodrugov, močne, delavske roke. Prijelo se kakor s kleščami in pijani siromake so bili pometani iz dvorane, preko glav množice, kakor pod metlo smeti.

Sodrug Pera Nikolić je otvoriš shod. Sodrug dr. Zivko Topalović je dobil besedo. Tam zunaj na ulici, v lepem pomladanskem večeru, pa se je oglašal naenkrat z balkona "glasnogovornik". Razjarjeni cigani, ki so kričali na vse pretege, so, kakor bi jih udaril po glavi, presenečeno umolkli in obstali.

"Kaj je to?" je bilo na njih začudenih obrazih, strah izražajočih. Kajti neznan jim je bil še zvočnik in da je mogoče govoriti v dvorani in da potem vse tisto govori tudi "glasnogovornik" kjerkoli kdo hoče.

"Džavol pomaga rdečim", je zakričal nekdo.

In zdajci so zagnali strašen krik, kričali so "dol z rdečimi, hočemo Dragišo."

Ali "glasnogovornik" je govoril mogočno, je grmel, kakor bog Oče na gori Sinajski:

"Svoboda tiska, zborovanja in govora hočemo. Hočemo zborovanja organiziranja. Hočemo splošno in tajno volilno pravico!"

Pijani cigani so stiskali pesti, pretili "glasnogovornika", psovali "glasnogovornikovo" mater, a "glasnogovornik" se ni dal uplašiti. Še bolj mogočno je grmel, da je prevpil ves krik ciganov:

"Borbo z gospodarsko krizo je treba voditi z zbiranjem kupne moči delovnega ljudstva in s sistematično načrtno zaposlitvijo."

Zunaj na ulici daleč okrog pa se je zbrala ogromna množica ljudi. Vse je bilo črno, ne kaj nad 3000. Kaj bi tudi ne! Razgrajanje pijanih ciganov, ki so imenovali vedno ime svojega vodje, Dragiša Cvetkovića, preklinjanje "glasnogovornikovo" mater (ubogi "glasnogovornik"), je bilo tako valjivo, da je vse prišlo gledat, kaj se godi.

(Dalje prihodnjič.)

RAČUN RAZPEČANIH ZNAMK J. S. Z.

ZA MESECE JANUAR 1935.

Država in mesto	Redne	Dužine	Izjeme	Mladinske	Prejemki	Sl. stana	Drž. in okr.	Konv. fond
ILLINOIS:								
Springfield	3	4	7	—	2.65	—	—	70
La Salle	10	20	—	—	10.00	—	—	3.00
Oglesby	—	14	—	—	4.90	—	—	1.40
Virde	—	—	6	—	6.30	—	—	—
Chicago, št. 20	20	—	6	—	6.30	—	—	2.00
Waukegan	6	3	2	—	2.95	8.21	4.00	90
INDIANA:								
Clinton	1	2	—	—	1.00	30	15	30
KANSAS:								
Arma	3	5	—	—	2.65	80	40	80
MICHIGAN:								
Detroit št. 114	7	4	10	15	5.50	1.95	92%	1.85
NEW YORK:								
Gowanda	—	6	—	—	2.70	60	30	1.20
OHIO:								
Collinwood	12	18	—	—	9.90	—	—	3.00
Salem	1	3	—	—	1.35	—	—	40
Girard	19	8	—	—	8.50	—	—	2.80
Cleveland	72	—	74	—	25.30	—	—	7.20
Power Point	1	3	—	—	1.35	—	—	40
Powhatan Point	6	4	—	—	2.30	—	—	95
Bridgeport	4	4	10	—	3.10	16.34	7.75	80
PENNSYLVANIA:								
Hermine	6	1	5	—	2.40	—	—	70
Bridgeville	—	—	6	—	30	—	—	—
Moon Run	2	2	5	—	1.55	—	—	40
West Aliquippa	16	2	—	1	5.60	—	—	1.85
Johnstown	5	—	—	—	1.50	—	—	50
Imperial	3	2	—	1	1.70	—	—	55
Forest City	2	2	—	—	1.30	—	—	40
Canonsburg	11	2	1	—	4.05	5.87	2.95	1.30
WEST VIRGINIA:								
Purcellville	8	2	—	—	3.10	1.00	50	1.00
WISCONSIN:								
West Allis	6	10	5	—	5.25	—	—	1.60
Milwaukee	48	24	—	—	22.80	8.85	4.40	7.20
Skupaj	272	145	137	17	\$140.30	\$43.92	\$21.32%	\$48.20

ZA MESECE FEBRUAR 1935.

CALIFORNIA:								
Member at large	12	—	—	—	3.60	1.20	60	1.20
ILLINOIS:								
Chicago št. 1	48	24	—	—	\$22.80	—	—	\$7.20
Chicago št. 224	4	3	—	—	3.45	—	—	1.10
Springfield	4	5	16	—	3.75	—	—	90
Waukegan	7	3	2	—	3.25	10.38	5.10	1.00
INDIANA:								
Clinton	1	2	—	—	1.00	30	15	30
MICHIGAN:								
Detroit št. 114	12	7	10	30	9.55	3.50	1.70	3.40
OHIO:								
Powhatan Point	2	4	—	—	1.70	—	—	60
Newburgh	2	2	20	—	2.30	—	—	40
Salem	1	2	2	—	1.10	—	—	30
Power Point	1	3	—	—	1.35	—	—	47
Girard	19	8	—	—	8.75	—	—	2.20
Bridgeport	6	3	13	—	3.50	—	—	90
Collinwood	4	—	—	—	60	5.55	2.60	40
PENNSYLVANIA:								
Syran	6	3	15	—	3.60	—	—	75
Moon Run	4	2	4	—	1.90	—	—	60
Hermine	6	1	—	—	1.85	—	—	60
Imperial	4	3	—	1	2.35	—	—	75
Forest City	1	3	—	—	1.35	3.44	1.62%	40
WEST VIRGINIA:								
Purcellville	8	1	—	—	2.75	90	45	90
WISCONSIN:								
Sheboygan	—	—	20	—	1.00	—	—	—
Milwaukee	48	24	24	—	20.40	7.44	3.40	7.20
Skupaj	203	98	126	31	\$99.90	\$32.71	\$15.82%	\$31.50

Tajništvo JSZ.

PROSVETNA MATICA

Jugoslovanske socialistične zveze

3639 W. 26th St. CHICAGO, ILL.

ODBOR:

Ivan Molek, Peter Bernik, John Rak, Charles Pogorelec, tajnik

SEZNAM PODPORNIH DRUŠTEV VČLANJENIH V PROSVETNI MATICI

S. N. P. J.

St. 1, Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Wersav, 1504 S. 57th St., Chicago, Ill.

St. 2, La Salle, Ill. — Tajnik Fred Mairaj, 25 Central Park, Peru, Ill.

St. 3, Johnstown, Pa. — Tajnik John Orešković, R. 904, Chestnut St.

St. 5, Cleveland, O. — Tajnik Ludvik Medveshek, 6409 St. Clair Ave.

St. 6, Morgan, Pa. — Tajnik Jacob Dermota, Box 427.

St. 8, So. Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Kosich, 10046 Ewing Ave.

St. 10, Rock Springs, Wyo. — Tajnik John Omege, 1313 Clark St.

St. 13, Bridgeport, Ohio. — Tajnik John Kojanich, RFD 1, Box 49.

St. 14, Waukegan, Ill. — Tajnik John Artach, 1015 Lenox Ave., No. Chicago, Ill.

St. 16, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.

St. 21, Pueblo, Colo. — Tajnik Frank Pechnik, 1232 Eiler Ave.

St. 27, Frontenac, Kans. — Tajnik Frank Krasel, Box 108.

St. 34, Indianapolis, Ind. — Tajnik Louis Valant, 953 Ketchum Ave.

St. 36, Wilcox, Pa. — John Dolene, Box 73.

St. 44, Conemaugh, Pa. — Tajnik Frank Podboy, Box 61, Parkhill.

St. 47, Springfield, Ill. — Tajnik Frank Cezmar, 1057 N. 1st St.

St. 49, Girard, O. — Tajnik John Tancek, RFD 1, Avon Park.

St. 53, Cleveland, Ohio. — Tajnik Frank Hayny, 1271 E. 169th St.

St. 55, East Palestine, O. — Tajnik Anton Brelich, 477 E. Martin St.

St. 59, De Pue, Ill. — Tajnik John Zuglich, Box 396.

St. 64, West Newton, Pa. — Tajnik Joseph Jovan, RFD 2, box 137.

St. 65, Breezy Hill, Kans. — Tajnik Karol Dergane, R. R. 2, Mulberry.

St. 66, Trinidad, Colo. — Tajnik Tony Lovrovich, 310 W. Main St.

St. 81, Red Lodge, Mont. — Tajnik John Sepec, Box 605.

St. 82, Johnstown, Pa. — Tajnik Frank Chuchek, 442 Ohio St.

St. 87, Hermine, Pa. — Tajnik Anton Zornik, Box 202.

St. 88, Moon Run, Pa. — Tajnik Rudolf Gorjup, box 157.

St. 89, Midway, Pa. — Tajnik Frank Lukar, Box 4.

St. 92, Franklin, Kans. — Tajnik Anton Selak, Box 160.

St. 98, La Salle, Ill. — Tajnik Frank Dornach, 426 Union St.

St. 102, Chicago, Ill. — Tajnica Minka Alesh, 2124 S. Crawford Ave.

St. 104, West Allis, Wis. — Tajnik Anton Jersin, 1129 S. 62nd St.

St. 106, Imperial, Pa. — Tajnik Jacob Zitko, Box 725.

St. 108, Ely, Minn. — Tajnica Frances Perusek, 48 E. Camp St.

St. 110, Chisholm, Minn. — Tajnik Frank Klun, Box 658.

St. 118, Pittsburgh, Pa. — Tajnik John Ben, 241 57th St.

St. 119, Waukegan, Ill. — Tajnica Antonia Bezek, 1124 Jackson St., No. Chicago, Ill.

St. 121, Detroit, Mich. — Tajnik Leo Junko, 550 Belmont St.

St. 122, West Aliquippa, Pa. — Tajnik Frank Strubelj, 125 Main Ave.

St. 124, Forest City, Pa. — Tajnik Frank Rataic, Box 685.

St. 126, Cleveland, Ohio. — Tajnik John J. Gabrenja, 22010 Ivan Ave.

St. 137, Cleveland, O. — Tajnica Antoinette Simich, 1091 Addison Rd.

St. 138, Canonsburg, Pa. — Tajnik John Troha, Bx 166, Strabane, Pa.

St. 142, Cleveland, Ohio. — Tajnik Louis Mrmolja, 780 London Rd.

St. 147, Cleveland, O. — Tajnik Leonard Poljak, 6319 Carl Ave.

St. 153, Youngstown, O. — Tajnik Frank Baraga, 930 Woodside Ave.

St. 168, Conemaugh, Pa. — Tajnik Blas Brezovsek, Box 74.

St. 192, Milwaukee, Wis. — Tajnica Frances Gradišar, 732 W. Walker Street.

St. 198, Willard, Wis. — Tajnik Mike Krull, R. 1, Box 121.

St. 206, Gross, Kans. — Tajnik John Sular, box 108.

Koncentracija bogastev

Iz Washingtona prihaja vest, da so zvezne oblasti pravkar objavile statistiko o koncentraciji ameriškega kapitala v industrijah, iz katere je razvidno, da se steka vsa denarna kontrola v vedno manjši krogi par oseb. Le par velekorporacij sedaj kontrolira večino kapitala in ostale družbe so pod njihovo oblastjo. To se godi do pčice, kakor je zračunal Karl Marx pred več desetletji, ko je dejal, da se bo vsa kontrola stekla v roke par oseb; kar bo povzročilo krizo in končno konec kapitalizma.

St. 234, Milwaukee, Wis. — Tajnica Josephine Shiretz, 533 So. 5th St.

St. 244, Kaylor, Pa. — Tajnik Anton Sagar, RFD 2, Box 37, P. P. 254.

St. 254, Penn Air, Pa. — Tajnik Joseph Widmar, RD 2, Box 107.

St. 258, Bellaire, O. — Tajnik Proko Barak, 2417 Belmont St.

St. 262, Farwell, Pa. — Tajnik Frank Stambal, 1084 Sherman Avenue, Shran.

St. 268, Ely, Minn. — Tajnik Jacob Kunstelj, Box 913.

St. 275, Maynard, O. — Tajnik Anton Skaberns, Box 156.

St. 277, Struthers, O. — Tajnik John Cneich, 50 Katherine St.

St. 282, Little Falls, N. Y. — Tajnik Joseph Cvetezar, 67 Petrie St.

St. 287, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.

St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik John Zigmam, Box 674.

St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Joe Radosevich, Box 30.

St. 299, Walsenburg, Colo. — Tajnik George Stiglich, 525 Main St.

St. 300, Bradock, Pa. — Tajnik Anton Rozanc, 1446 Grandview Ave.

St. 312, Cleveland, O. — Tajnik John Stancar, 716 E. 159th St.

St. 314, Buhl, Minn. — Tajnik Rudolph Krcacch, Box 65.

St. 315, Canton, O. — Tajnica Mary Horwath, 806 23rd St., N. W.

St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.

St. 322, Chisholm, Minn. — Tajnica Mary Smolts, 227 W. Poplar St.

FASCIST BULLY THREATENS LITTLE NATION IN AFRICA

The Italian-Abyssinian dispute which threatens the peace of the world, is now before the League of Nations for arbitration. The League may try to prevent war between these two countries, but whether Mussolini will submit to any compromise is a question. His reason for making all this war noise and sending soldiers to Africa is told by The New Leader in the following article:

"In the old sad days of imperialist looting of weaker peoples there were idiots of the type of Wilhelm Hohenzollern who spoke 'Me und Gott' and rattled the saber to let the world know that he was the guy that put the salt in the ocean. Pompous and arrogant, the imperialists of this type added to the economic and international strains that threatened to break the peace of the world.

"Since the Hohenzollern took up his abode in Holland, the depression has cast up another type of idiot, the fascist Hitler and Mussolini. Only a few months ago Hitler was the main danger in Europe, but he only succeeded in isolating his brutal regime. The European powers are ranged against him, but no sooner does Adolph quiet down than Benito gets the spotlight and indulges in some bombast.

"Just recently Mussolini rattled the saber and warned the Powers of Europe to leave Ethiopia to him. Speaking to the robots not long ago who constitute his fascist Senate, he declared that 'No one can judge this most delicate matter except Italy.' No ruler of a first class power would use this language to an equal. It is the language of a bully, to a third-rate power.

"No one can take upon himself the intolerable presumption to dictate to us concerning the character and volume of our precautionary measures," said Benito, who followed this with a reference to 'the noteworthy Ethiopian armaments and the advanced preparations for Ethiopian mobilization.'

"This isn't comic opera that the Italian faker is staging. It

is serious. Imagine nearly a million soldiers ready to guarantee the 'security' of Mussolini's Italy which, in some way, is menaced by tribesmen in Africa more than two-thousand miles away, tribesmen whose weapons are spears and a few modern rifles but lacking the powerful weapons possessed by the European Powers! It is the strut of a Caesar before a kitten or the barroom drunk scowling at a boy in the street.

"Back of this rattling of the saber, however, is the fact that, as in Hitler's Germany, Mussolini's regime is also shaken by the industrial depression and financial difficulties. It is an old trick of the rulers of coun-

tries facing acute internal troubles to try to divert attention from them by a nice little war. A little butchering of some people abroad and sending conscripts into the slaughter pits to the tune of martial music and waving of flags is regarded as a tonic for a sick regime.

"However, when the imperialist idiot runs amuck he threatens peace all over the world. It isn't easy to localize any conflict today.

"One can only hope that if he starts something the working class will end it by ending fascism and all that it stands for, replacing it with a Socialist Italy."

A THREEFOLD TASK

The challenge to mankind in this crisis of the world's affairs is to our mind perfectly simple. Three things must be done, and done quickly, if humanity is to survive in ordered and progressive modes of life.

First, and most obviously, we must get rid of war. The time has passed by when we can have any parleying with this iniquity. In the old days war and civilization could exist together in the same society. But no more—no more! War is today so universal in its range and so destructive in its impact, that it sweeps everything to ruin. The world can survive in the future only under conditions of peace.

Secondly, we must abolish poverty. There was a time when poverty was inevitable, since man had no means of sustaining a production adequate to meet the needs of a growing population. In spite of his best endeavors, he always faced in the end a scarcity, which necessitated in turn a scarcity economy. But now scarcity has been overcome by abundance. The basis of civilization in our time is not deficit but surplus. Which means that there is no reason any longer why any man, or group of men, should be poor! The end of poverty, in other words, is in sight, and must straightway be achieved.

Thirdly, we must preserve democracy, which, being interpreted, means that we must destroy fascism. The social progress of mankind for a thousand years has been measured by the race's advance toward liberty. Now the principles and institutions of free democracy are threatened by a resurgence of ancient savagery. Before it is too late, we must protect what has been won by such bitter struggle and at such heavy cost, and therewith inaugurate 'the rights of man.'

This is our threefold task. Storm Johnson, in her book, Challenge to Death, describes the present crisis accurately:

"There is a vital relationship of war, poverty and fascism. If we will war, we will poverty with the same impulse. If we cannot get rid of poverty, with its dead weight of the irresponsible and the repressed, we cannot eliminate war. Fascism exploits and perpetuates both."—Unity.

SPORTSMANSHIP IN ECONOMICS

We of the American race rather deeply pride ourselves upon our spirit of sportsmanship. At our games we insist upon fair play.

Suppose we were to apply that same sportsmanship in rules against unfairness to all methods whereby the means of our livings are produced.

And there are thousands of other ways that people actually work for what they can get, and pay for their livings accordingly. But what about those comparatively few who produce nothing, perform no useful services, never are obliged to work at all, live in luxury upon the best of everything, and receive yearly as income more money than all the useful millions of the rest of us put together?

Is there any American sportsmanship in that sort of thing? Yet the majority of us have gone on political-

BRANCH PICNIC IN CLEVELAND SUNDAY

Cleveland, O. — A joint picnic is being sponsored by Branch 27 JSF, the English Section and the singing society Zarja. It will be held at Pottsville Park, Sunday, July 21.

Frank Benito's orchestra will furnish the dance music. Of course, there will be balloons and other means of entertainment for both young and old. The refreshments committee has promised plenty of eats and drinks.

For the benefit of those who don't have automobiles, a truck will leave from the National Home on St. Clair Ave., at 12:30 and stop at the Workmen's Home on Waterloo Rd., to pick anyone leaving from there. For those who are coming by street car, a truck will be waiting at the end of the line to take you to the picnic grounds. Come out in the morning and stay all day. — Rose Sumrada.

YPSL CONVENTION IN PITTSBURGH, PA.

The Young People's Socialist League of America will hold their 8th national convention in Pittsburgh, Pa., beginning Friday, July 19 and ending Sunday, July 21. Approximately 250 delegates and visitors from every section of the country are expected to attend. Organization, student work, activity and other problems will be discussed. The executive committee will report on the work and progress made during the last two years. On Friday evening a mass meeting will be held at the International Socialist Lyceum and on Sunday night, a banquet.

TRUE LEADERSHIP

When I rise it will be with the masses, not from the masses. — Eugene V. Debs.

ALL ABOUT SLAVES, FREE AND OTHERWISE

By Covington Hall

Once upon a time there was a very Noble Class and it organized a very Noble Party. This party they christened the "Grand Old Republican Party". It was the Noblest and most Patriotic Party ever born anywhere at anytime on Earth or in the Cosmos. It said so itself, and that proved and settled it, only it didn't.

The very first thing this party did was to "Free the Negroes from Slavery and Preserve the Union" — meaning the Union of States, not the Labor Union, for the last sort of Union it loved as Rattlesnakes love Kingsnakes, only more so. It did this, Freed the Slaves, "because," it alleged, "this Nation cannot exist One-Half Free and One-Half Slave." So it Freed the Negroes and, Thereafter and Everafter, Everybody and all of us were born "Free and Equal." Nobody denied this Grand Achievement. Everybody admitted it. The vote was unanimous. There was no doubt about it. The Declaration had been Perfected, the Constitution Purified and, so, thenceforth there were "No Classes in this Country." Everybody was as Good as Anybody Else. Every Baby Boy, black, white, colored, and Otherwise, had an "Equal Opportunity" to distinguish himself in any way he chose. He could even become President of the Republic, or, better still, President of the Bank if he had the Push and Pull to put himself Across.

It made no difference Where or How he was born. Whether in a Palace or a Hovel, with a Silver Spoon in his mouth or Sucking a Strip of Sowbelly, Educated or Uneducated, if he had the Grit and Getup, and had God with him, he — Any Boy — All Boys — could be a Rockefeller, a Morgan, an Insull, or even a Coolidge, a Hoover, an Al Capone, a John L. Lewis, or, better yet, even a Roosevelt, Teddy or

Frank — If he had it In Him. Worked Hard Enough, Saved his Money, and Kept his eye on the Main Chance. It was All Up To Him. But, though Many were Called, Few Arrived.

Anyhow, they had their Chance and, if they did not "Choose to Run," it was Their Funeral and Nobody's Fault. Equal Freedom, Equal Opportunities, Equal Rights, especially "Before the Law," were spilling around All Boys everywhere, especially those born Poor but Honest out on the Dear Old Farm where the Mooing Cows made music and the "Wild Jackasses" sang Pa and Ma to sleep with glowing Promises of Reform, Relief and Salvation, If Only You'll Elect Me to Office. It is easily seen, of course, that if all Boys born in such ideal Surroundings did not achieve both Fame and Fortune, they had nobody to Kick but Themselves.

That is the "Glorious Period" the "Grand Old Republican Party" carried This Free Country to. And, not to be outdone in Noble Deeds, the "Grand Old Democratic Party" carried the Perfect State still further toward Perfection. It gave the same Powers, Rights, Opportunities, Perquisites and Privileges to All Girls. Just think of

This! Making the Women Folks the Full Equals of Supreme Whites, and Politicians and, then, turning right around and Making the Whole, Wide World Safe for Democracy! No wonder that the Pellagrins and Peons of Dixie forgot they were Forgotten Men, threw up their Stetsons and cheered.

And So, and Thus, the Slaves were all Freed, the Classes all Abolished, the Magna Chartas of Labor Guaranteed, the Business Cycle bumped off and Perfection at last perfected. Having arrived at this Happy State, there was nothing more for the GORP to do but recognize the GOPP as a Lifelong Partner in its Splendid Work of Working the Workers and Farming the Farmers, apply for a Marriage License and a Pension from the Brains of Management, settled down in the Old Homestead at Washington, D. C., and proceed to enjoy the Reward that Always Comes to those who Trust in Mazuma the Almighty and, more important still, keep their Machines well greased with Holy Standard for, while gas may cop a seat in Congress, it is only Well-Oiled Machines that will Get the Goods. All the House of Have says so. Let the House of Have not take Notice and Act accordingly.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

Everywhere about us the governments are spending more and more money on armaments and preparations for war. All this must eventually lead to war and catastrophe. The very latest reports have it that Japan's militarists have asked for the largest navy budget, for next year, in the history of Japan. That in itself is significant but it's all the more so, when we know that the present armament budget of this imperialist island country was the largest to date. Now, we wouldn't give a whoop if all the generals and dukes, counts and princes, bankers and industrialists would go out on the firing line and just "let 'em have it." We'd shout with joy and root for war then. But we know that the uninformed multitude of workers will be pushed behind the guns, and into the trenches to devour their fellow workers and devastate their property.

I haven't forgotten the vivid pictures brought to us by that great book "All's Quiet on the Western Front" and those of "No More War." If we could only force everybody to read these two books right now while the militarists are instilling martial airs of conquest and the clamor for revenge in these poor souls. Still there are millions of men in uniform right now who hate and despise war but who can't help themselves. We can look with pity upon the poor souls whom Mussolini is pruning and shipping to Ethiopia for what other purpose than war? And the same for Japan's invasion of China and Hitler's army of a million. They have nothing to say! They have but to do. Some tyrant shall dictate whether they live or die.

Perhaps some day the workers will smarten up and enact laws and decide on the rules of this fine game. Supposing we'd make it compulsory for all the generals, the bankers, the industrialists and the royalists to step right up and combat one another. Supposing we'd build a huge arena and just pack these criminals into the open space and let 'em go at one another's throats. That would be great or else we'd have a tough job of commissioning these titles upon these heroes. Or, perhaps, some of our fine minds could develop this game so that we could exterminate these parasites one by one. We workers will have to learn to be as aggressive and as bold as are today's rulers.

Fascism in Austria has gained added ground with the decision to restore the monarchical properties to their former owners. The last semblance and hope of a republic has thus been blasted. With the certain return of the monarchists to rule over Austria, despite threats of smaller nations, the Austrians are beginning to miss their liberties, their free-

dom, their hopes, which a democracy gave them. And I should say that the Socialist government of Vienna is deeply desired by even those who formerly opposed it. From these sad experiences we can readily see that these illegitimists want to use legitimacy to restore the thefts to the parasites and that the workers were altogether too lenient when they de-throned them. We want no monarch in Austria. We want the restoration of a Socialist rule.

The Wisconsin Leader can be congratulated upon the fine and large first anniversary issue. It has made many noble converts to the Socialist call with its year round gospel and we wish it strength and power to expand rapidly and to continue to use its influence in behalf of the class struggle. Incidentally, I have sub cards and will gladly forward on any subscription.

"Spravednost", the Bohemian Socialist weekly, is 35 years old and celebrated with a vast picnic last Sunday in Pilsen Park. Our singers assisted in the ceremonies with two songs. Al Benson of Milwaukee was the principal speaker. We wish our Bohemian comrades every success. May they carry on until we achieve our Socialist goal.

A meeting of our Unemployment Club will be held Thursday, July 18 at Louis Kiren's place on Cermak Road near Lincoln St. We invite our many friends to attend.

"SILLY SYMPHONY"

Sing a song of Europe Highly Civilized, Four and twenty nations Thoroughly hypnotized. When the battle opened The bullets began to sing. Wasn't that a silly thing To do for any king?

The kings were in the background Issuing commands; The queens were in the parlors By etiquette's demands; The bankers in the counting-house Busy multiplying. And all the rest were at the front. Doing all the dying.

THREE LAWS ON HISTORY

Charles A. Beard, historian, states that all history can be explained in terms of three great natural laws, which he sums up as follows:

1. Those whom the Gods would destroy they first make mad.
2. The bee also fertilizes the flower which it robs.
3. When it gets dark enough the stars can be seen.

Our Doings Here and There

In this issue, on page 3, is published the sub-diggers report. Twenty-eight comrades were on the job after subs and netted a nice increase over the previous month. Most of these comrades are regular to report with their results. In cities like Detroit, Cleveland, Milwaukee and Chicago it is more than a one man's job to canvass all prospects and readers, therefore others should join in on the work and responsibility. Our young comrades, too, should help out. Getting new subscribers and new members is of utmost importance in building up a Socialist branch. Every member should devote some effort and time to carry out this work.

In Waukegan, our comrades are contemplating to organize a Red Falcon group. "We should have organized our youngsters years ago and would have today a larger and more active branch," says comrade Judnich. We agree with him and hope they carry out their plans in getting a youth group started. On Sunday, August 4, Branch 45 JSF, will hold a picnic. A cordial invitation is extended to all friends and sympathizers.

Comrade John Krizaj, secretary of Branch 24 JSF, Salem, Ohio, writes that they are busy planning for the 30th anniversary program of Proletarec. The date set for this affair is Sunday, August 4. Comrade Chas. Pogorelec will be the principal speaker.

At the last JSF conference held in Boydsville, O., it was recommended that the JSF send an organizer into Eastern Ohio. The executive committee at its meeting last Thursday sanctioned to send someone into this district for a period of several weeks. Since the first of January the JSF

has already sent out 4 fieldworkers to different parts of the country. Comrade Joseph Owen has been on a tour thru Western Pennsylvania, Com. John Tereelj in Michigan, Com. Chas. Pogorelec thru the West and North-western states, and now some one will be sent into the Eastern Ohio district.

On Friday night, July 25, Branch 1 JSF, will hold its regular meeting. Important reports will be given which makes it imperative that all members attend. After the business meeting a lecture followed with a general discussion will take place.

Sava's Moonlight picnic Saturday, August 3, promises to be a real treat to all that attend. A number of the youngsters plan to leave early in the afternoon and play several games of balina. In the evening, of course they will be entertained with good dance music furnished by Johnny Kochevar's orchestra. Singing and a good time will be plentiful too. Reserve Saturday, August 3, and plan to be with the Sava singers at Kegel's Grove in Willow Springs.

John Rak.

COUNTY MEMBERSHIP MEETING

A general membership meeting of all Party members in Chicago and Cook county has been called for Wednesday, July 31, at 8 p. m., at the Workmen's Circle Lyceum, Ogden and Kedzie avenues. Speakers to address the meeting on Party problems will be comrades A. D. Gertler, secretary of the Forward Association in Chicago, Meyer Halushka and Maynard C. Krueger. Members should reserve this date and plan to attend.

